Jaargang 113. Dingsdag, 21 Februarij 1854. No. 1[illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Notificatie.

GEDEPUTEERDE STATEN van de Provincie *Groningen*, —

op artikel 73 der Wet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37), —

[illegible] bij deze de Inwoners van deze Provincie uit, [illegible] zij elders dan in de Gemeente hunner inwoning in de RIJKS DIRECTE BELASTINGEN, [illegible] als in Hoofdsom (met hunnen [illegible] in de Gemeente hunner inwoning), tot een gezamenlijk [illegible] van meer dan ƒ 450—00 zijn aangeslagen, [illegible] en uiterlijk vóór den eersten April [illegible], aan den VOORZITTER van den RAAD hunner [illegible] te doen blijken.

[illegible] 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd:
[illegible] BOMAN.
[illegible] Voorzitter.
[illegible]
[illegible]LBERDA.

[illegible] de

Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente [illegible], ontvangen hebbende het besluit van den Heer [illegible] des Konings in deze Provincie, van den 7den [illegible] 1854, no. 16° (*Provinciaal Blad*, no. 10), bepalende [illegible] de LOTING voor de NATIONALE MILITIE dit jaar voor deze Gemeente plaats moet hebben, ZATURDAG den 25sten Februarij aanstaande, des [illegible] te acht uur;

[illegible], dat het getal der ingeschrevenen te groot [illegible] allen te gelijk in de zaal, tot de Loting bestemd, [illegible] plaats te doen vinden, als ook, dat, wanneer [illegible] op een en hetzelfde uur opkwamen, de zoodanigen [illegible] het laatst moeten loten, ongeveer tien uren zouden [illegible] wachten, zijnde dit de tijd, in welken de Loting [illegible] deze Gemeente gewoonlijk afloopt,

[illegible] bepaald:

[illegible] Dat de ingeschrevenen dezer Gemeente in *vijf* gedeelten [illegible] deze Loting zullen geciteerd worden, om op ZATURDAG den 25sten Februarij aanstaande, in de Militiezaal in [illegible] Raadhuis te verschijnen, op afzonderlijke uren, te weten:

Des voormiddags te acht uur,
[illegible], wier Geslachts-namen beginnen met de letters A, B, C en D;

Des voormiddags te tien uur,
[illegible], wier Geslachts-namen beginnen met de letters E, F, G, H, I en J;

Des middags te twaalf uur,
[illegible], wier Geslachts-namen beginnen met de letters K, L, M, N en O;

Des namiddags te twee uur,
[illegible], wier Geslachts-namen beginnen met de letters P, R en S;

Des namiddags te vier uur,
[illegible], wier Geslachts-namen beginnen met de letters T, V, W en Z.

2) Dat echter zoodanige Ingeschrevenen, of hunne Ouders of Gevolmagtigden, die eenige bedenkingen hebben op [illegible] alphabetische Lijst, alle te acht uur zullen moeten opkomen, [illegible] al waren dezelve ook tegen een later uur geciteerd, [illegible] die bedenkingen aan den Heer Militie-Commissaris [illegible] worden opgegeven, vóór dat de loting begint.

[illegible] de alphabetische Lijst voor een' iegelijk op de [illegible] dezer Gemeente ter lezing liggen, op WOENSDAG den 22sten Februarij, DONDERDAG den 23sten [illegible] en VRIJDAG den 24sten Februarij, des morgens van 10 tot 12 uur.

[illegible] Dat het almede aan andere Ingeschrevenen, des verkiezende, vrijstaat, om vroeger te komen, dan het uur, [illegible] hetwelk zij geciteerd zijn, en dat zij alsdan ook [illegible] zullen binnengelaten worden, zoo lang er ruimte [illegible] zal overig zijn.

[illegible] Dat, ten einde alle andere aanschouwers te weren, [illegible] in die zaal zal toegelaten worden, anders, dan [illegible] vertoon van het gedrukte Citatiebiljet; weshalve de Ingeschrevenen, of, bij hunne afwezigheid, de Ouders, Voogden [illegible] of tot de Loting door hen Gevolmagtigden, bij deze [illegible] worden gewaarschuwd, om voornoemd Citatiebiljet [illegible] te brengen en bij zich te houden, totdat de Loting [illegible] is; en

[illegible] Dat de 193 eerste nommers van trekking zullen worden toegewezen aan even zoo vele Lotelingen van vorige [illegible], die jaarlijksche vrijstellingen hebben verkregen, [illegible] aan de Vrijwilligers, zoodat nommer 194 moet [illegible] beschouwd als nommer 1, of als het eerste dienstpligtige nommer van de ligting van 1854.

[illegible] opdat zulks ter kennis van de belanghebbenden kome, [illegible] in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en [illegible] gewone plaatsen aangeplagen.

[illegible] in het Raadhuis te *Groningen*, den 13den Febr. 1854.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

IJKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [illegible] brengen bij deze ter kennis van allen, die [illegible] belang hebben, dat de HERIJK der LENGTEMATEN en GEWIGTEN in deze Gemeente zal [illegible] hebben,

[illegible] de Ingezetenen, wonende in de roode letters A, B [illegible] van den 1sten tot den 3den Maart e.k.;

[illegible] die in de letters D, E, F, G en H van den 6den [illegible] 10den dier maand;

[illegible] die in de letters J, K, L en M van den 13den [illegible] 17den dier maand;

[illegible] die in de letters N, O, P en Q van den 20sten [illegible] 24sten dier maand;

[illegible] die in de letters R, S, T en U van den 27sten [illegible] 31sten dier maand; en

[illegible] die in de letters V, W, X, Y en Z van den 3den [illegible] 7den April e.k.;

[illegible] van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

[illegible] de belanghebbenden ten ernstigste gewaarschuwd [illegible] de hierboven vastgestelde tijden hunne MATEN en [illegible] ter *Herijk* aan te bieden, ten einde zich vrij [illegible] van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald [illegible] besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 12).

Wijders worden de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de MATEN, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden *schoon gemaakt*.

GRONINGEN, 20 Februarij 1854.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

POLITIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen door deze ter kennis van de Ingezetenen, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij besluit van den 7den dezer, no. 93, tot TWEEDEN COMMISSARIS VAN POLITIE in deze Gemeente te benoemen den Heer EISO JAN MULLER, thans Adjunct-Commies der tweede klasse ter Griffie van het Provinciaal Bestuur van *Groningen*.

Voorts, dat de Heer [illegible] in de gemelde betrekking [illegible] de Arrondissements-Regtbank te *Groningen*, heden [illegible], en de betrekking van tweeden Commissaris van Politie op heden heeft aanvaard.

GRONINGEN, 20 Februarij 1854.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter openbare kennis, dat, overeenkomstig art. 265 der Gemeentewet, van en met den 21sten tot en met den 28sten dezer, op de SECRETARIJ dezer GEMEENTE voor een ieder ter lezing zal worden gelegd het op den 26sten Januarij l.l. door Burgemeester en Wethouders voorloopig vastgesteld, en op den 18den dezer door den Raad vastgesteld KOHIER voor den STEDELIJKEN OMSLAG, over het jaar 1853.

GRONINGEN, 20 Februarij 1854.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BESTUUR VAN DOMEINEN.

Verpachting.

De ONTVANGER DER REGISTRATIE en DOMEINEN TE GRONINGEN is voornemens, onder hoogere goedkeuring, op WOENSDAG den achtsten Maart 1854, des voormiddags precies te tien uur, in het openbaar, voor den tijd van drie, of voor sommige perceelen voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren, ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS en ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt te *Groningen*, te verpachten:

1) Het GRASGEWAS der gedetacheerde Werken en van 's Lands-Gronden, met derzelver Grachten, op de hoogte van Helpman, gemeente Haren.

2) De VISSCHERIJ in de Grachten en in het Nieuwe Kanaal, gelegen tusschen het Schuiten- en Hoornschediep, gemeente als voren.

3) Het GRASGEWAS van de Wallen der Stad en Vesting Groningen.

4) De VISSCHERIJ in de Grachten om de Wallen der genoemde Stad en Vesting.

Alles verdeeld in zoodanige perceelen, als breeder omschreven is in de Voorwaarden van Verpachting, welke zoowel ten Huize van Verkoop, als ten Kantore van voornoemden Notaris, van den ondergeteekenden Ontvanger en op alle verdere gebruikelijke plaatsen ter lezing liggen.

De Ontvanger voornoemd:
POSTER.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Eigenlijke nieuwstijdingen betreffende de Russisch-Turksche kwestie ontbreken heden ten eenenmale.

Van het tooneel des oorlogs in de vorstendommen verneemt men, dat de Russische generaal *von Schilder* in den nacht van den 9den op den 10 dezer eene batterij van twaalf stukken zwaar geschut op het eiland Rumaban, in den Donau voor Rutschuk, heeft opgerigt.

De jongste berigten uit Konstantinopel van den 2den Febr. melden, dat destijds het nieuwe konvooi met leeftogt, dat door stoombooten der vereenigde eskaders zoude begeleid worden, nog niet vertrokken was. Al de schepen van het Turksch-Egyptische eskader hadden bevel ontvangen, om zich reisvaardig te houden tegen den 20sten dezer. Men maakte hieruit op, dat zij zich naar de Zwarte zee zouden begeven en door eenige schepen van de vereenigde eskaders zouden vergezeld worden. Voor het oogenblik evenwel bevonden zich in die zee slechts twee Engelsche en twee Fransche stoomfregatten.

Partikuliere depêches uit Sebastopol melden, dat een Engelsch vaartuig in de Zwarte zee in de nabijheid dier haven aan den grond geraakt zijnde, bemagtigd is geworden door de Russen, om reden dat het Turksch krijgsvolk aan boord had. Dit feit wordt evenwel nog in twijfel getrokken.

Een transport Turksche troepen, aan welker hoofd twee Poolsche bevelhebbers geplaatst waren, was te Trebizonde geland.

De Russen hebben in Azië eenen aanval op Chefketil beproefd, doch zijn met verlies teruggeslagen.

Te Konstantinopel is ernstig spraak van een gewigtig voorstel betrekkelijk het toelaten van Christenen tot den militaire dienst, dat aan den Divan zou worden onderworpen en waarvan men de aanneming hoopt.

Te Weenen ziet men elk oogenblik de verschijning van een manifest des Keizers van Rusland te gemoet, waarin deze definitief zijne bedoelingen blootlegt.

Aan de hoven van Weenen en Berlijn is door de Fransche regering kennis gegeven van het zenden van een expeditionnair korps naar het Oosten.

(*Laatste berigten.*) Nopens de krijgsverrigtingen aan den Donau is niets naders met zekerheid bekend. Alles bepaalt zich tot gissingen. Sommigen willen weten, dat de aanval van de Russen op Kalefat zóó na ophanden zoude zijn, dat hunne voorposten zich reeds op een kanonschot afstands van de Turksche versterkingen bevonden.

Volgens anderen zou de generaal *v. Schilder*, de onmogelijkheid inziende om de sterke stelling der Turken van voren aan te tasten, een omweg willen maken, en des noods met geweld het onzijdige Servische gebied doortrekken. Deze lezing vindt weinig geloof.

Dezelfde onzekerheid heerscht nopens de krijgsverrigtingen in Azië.

De gezigteinder blijft overigens even donker; de laatstelijk en ook nu in omloop gebragte vredelievende geruchten hebben te weinig grond van verwezentlijking voor zich, dan dat men daaraan eenige waarde zou kunnen hechten. Zij vinden dan ook zeer weinig geloof, hetgeen trouwens niet te verwonderen is, wanneer men de krijgszuchtige toerustingen in aanmerking neemt, welke zoowel in Engeland als in Frankrijk getroffen worden.

Het vertrek van het eerste contingent van het Engelsche expeditionaire legercorps is naar men zegt tot den 23sten Febr. e. k. uitgesteld. Het tweede contingent zou dan spoedig volgen, namelijk den 24sten of den 28sten Februarij.

De juiste dag voor het vertrek der Fransche troepen wordt nog niet medegedeeld.

Men blijft overigens nog altijd in het onzekere nopens de vraag, of het antwoord van Keizer *Nicolaas* al dan niet te Parijs is ontvangen. Dienaangaande wordt verhaald, dat de graaf *v. Nesselrode* aan den heer de *Castelbajac* heeft doen weten, dat de Keizer van Rusland ongestoord was en hem niet konde ontvangen, maar hem gemagtigd had te verklaren, dat, daar de brief van Keizer *Napoleon* geenerlei verandering in den staat van zaken bragt, de Czaar het niet noodig oordeelde te antwoorden.

ITALIE.

Uit Rome wordt van den 10den geschreven, dat den vorigen dag, den verjaardag der proclamering van de Romeinsche republiek, er een aantal strooken papier, waarop de woorden *Evviva la republica* te lezen stonden, op de straten gestrooid zijn; men was beducht voor ongeregeldheden, welke echter gelukkig geen plaats hebben gegrepen. Er heerscht bij voortduring veel gisting in de provinciën, veroorzaakt door de duurte van levensmiddelen. Het aantal personen, dat ten gevolge van de onlusten te Faënza gearresteerd is, beloopt ongeveer 40.

DUITSCHLAND.

— De Zweedsche landdag heeft den 3den dezer, met 103 tegen 54 stemmen, het regeringsvoorstel om de staatsbegrooting voor tien jaren vast te stellen, verworpen.

— Volgens berigt uit Stockholm, worden in Zweden in het geheel 42 oorlogsschepen van verschillende grootte in zoodanigen staat gebragt, dat zij in het voorjaar naar zee kunnen gaan.

— Volgens berigten uit Athene van den 10den Febr., is de opstand in Epirus nog verre van gedempt te zijn, en dreigt zelfs vorderingen te maken.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 16 Februarij.

De brief door Keizer *Napoleon* aan den Czaar geschreven, heeft hier veel opzien gebaard en de indruk was algemeen ongunstig. De *Times* beschouwt de geheele mededeeling als hoogst zonderling, en verwacht er geen het minst wezenlijk resultaat van.

Het stoomschip *Hecla*, hetwelk opnemingen in de Noord- en Oost-zee doen moet, in verband met de operatiën van de derwaarts bestemde vloot, is te Portsmouth in zee gestoken. Op de Theems zal het nog officieren en loodsen aan boord nemen, en daarna zal het zijn' togt langs de kust van Schotland voortzetten.

— Het afgebroken Engelands handel met het Oosten van Europa is en welk groot nadeel de stremming der betrekkingen daarmede zou na zich slepen, kan onder anderen hieruit blijken, dat, volgens de officiële staten van den uitvoer in 1851, voor eene waarde van 1,289,704 ponden sterling naar Rusland, van 284,348 ponden naar Moldavië en Wallachije, van 359,871 ponden naar Syrië en Palestina en van 968,729 ponden naar de Egyptische havens in de Middellandsche zee aangegeven is.

— Gisteren namiddag is het water van den Theems weder tot eene ontzettende hoogte gestegen, waardoor in de gebouwen langs beide oevers veel overlast is ondervonden. In verscheiden gedeelten der stad was de passage gestremd en voer men met schuiten door de straten. De geleden schade is zeer aanzienlijk.

— De *Great-Britain* is heden morgen met 164,465 oncen stofgoud van Melbourne te Londen aangekomen. Dit schip heeft de reis in 73 dagen afgelegd, en daarmede is de *eerste* lading katoen uit Sydney ontvangen, die immer van daar te Liverpool is aangebragt.

— De onlangs uit Rio-Janeiro aangebragte en in de bank van Engeland gedeponeerde diamant, is gisteren aan H. M. ter bezigtiging voorgelegd. Deze steen weegt 254½ karaat, is van het helderste water en zal, geslepen zijnde, de vermaarde Kohinoor waarschijnlijk in grootte en luister overtreffen.

— Blijkens het testament van den onlangs te New-Orleans overleden *Judah Touro*, is aan elk der vier executeurs 10,000 doll. vermaakt, voorts 450,000 doll. aan weldadige doeleinden, 80,000 doll. voor de oprigting van een armengesticht te New-Orleans, 5000 doll. aan elke der Joodsche gemeenten te Boston, New-York, Hartford, New-Haven, Charleston en Savannah. 20,000 doll. aan het Joodsche hospitaal te New-York, 10,000 doll. aan het New-Yorksche genootschap ter ondersteuning der Joden in Palestina, 50,000 doll. aan hetzelfde genootschap om den toestand der in Palestina woonachtige Joden in het algemeen te verbeteren. Eindelijk nog verschillende sommen aan onderscheidene Joodsche gemeenten in de Ver. Staten, alsook aan die van andere gezindten.

Van den 18den. Naar aanleiding van eene motie, gisteren avond door den heer *Layard* in het Lagerhuis gedaan, nam lord *John Russell* de verdediging der regering op zich, bij welke gelegenheid hij zeide, dat Engeland bereid was zijnen ouden oorlogsgeest te ontwikkelen. Engeland en Frankrijk hebben er in toegestemd Turkije te verdedigen en hadden daarbij geen eigenbaat op het oog; Oostenrijk en Pruissen zullen slechts den strijd toezien. De minister uitte aan het slot zijner oorlogzuchtige rede de hoop, dat het Huis de tot den oorlog noodige uitgaven zal goedkeuren, en besloot met uit te roepen: „Moge God de zaak des regtvaardigen verdedigen!"

In antwoord op de woorden van lord *John Russell*, zeide de heer *d'Israëli*, dat de oppositie geene hinderpalen zal in den weg leggen, waardoor het toestaan van gelden, om een' regtvaardigen oorlog te voeren, zou kunnen worden belemmerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Februarij.

In den *Moniteur* vindt men de officiële bevestiging van het berigt, dat Nieuw-Caledonië, namens Frankrijk, in het bezit is genomen door den vice-admiraal *Febvrier-Despointes*. Deze gebeurtenis heeft plaats gehad op den 24sten September j.l. en het officiële organ deelt mede, dat de Fransche regering voornemens is, om aldaar ter plaatse eene strafkolonie te vestigen.

— Omtrent den brief des Keizers schrijft de *Constitutionnel*, dat uit de openbaarmaking blijkt, dat men afgeat van dat

stelsel van geheimhouding, dat de politiek niet meer alleen gedreven wordt door enkele dynastieke familiën, maar dat, nadat de vorsten gesproken hebben, de volken lezen en oordeelen.

— Opmerkelijk is de verandering, welke de meel-hal te Parijs sedert eenige dagen ondergaan heeft. Eene maand geleden was de voorraad 8000 ctnrs. en thans is hij tot 22,000 ctnrs. gestegen, terwijl de aanvoeren dagelijks nog aanhouden. De prijs is dien ten gevolge van 68 op 61 fr. 21 c. per ctnr. gedaald.

— De heer *Brenier*, wiens zending in Italië zoo veel opzien baarde, is door de Fransche regering teruggeroepen. Deze tijding is inderdaad van hoog gewigt.

— Nog altijd spreekt men van een demonstratie der democraten, welke op den 24sten Febr. en volgende dagen in de hoofdstad zal plaats hebben. Niettegenstaande dit gerucht nog allezins bevestiging vereischt, schijnt de regering echter eenige voorzorgsmaatregelen te nemen.

— De koude is hier met vernieuwde kracht ingetreden; de Loire, Saône en Rhone zijn weder met drijfijs gevuld. De koude schijnt hier zelfs sterker dan in het Noorden. Te Metz is de temperatuur in 8 dagen 18 graden gedaald.

— Monsr. *Gousset*, de aartsbisschop van Reims, heeft zijn ontslag gevraagd als lid van den raad van openbaar onderwijs. Men ziet daarin een nieuw bewijs van de verkoeling tusschen de geestelijkheid en de regering.

— Den 7den dezer maand is in een vertrek van een huis te St. Martin d'Estreaux (Loire), alwaar zich schietkatoen bevond, brand ontstaan, hetwelk eene vreeselijke uitbarsting ten gevolge had. Negen vrouwen, welke aldaar werkzaam waren, zijn deerlijk gewond en haar leven was in gevaar. De schok werd op vrij aanzienlijken afstand gevoeld.

— Men schrijft uit Rome van den 4den Febr., dat aldaar eene aanzienlijke versterking van de Fransche troepen verwacht wordt.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Februarij.

Kort na zijne aankomst alhier ter stede, is de Russische staatsman, de heer v. *Kisseleff*, ongesteld geworden, zoodat hij gedurende eenige dagen het door hem betrokkene hôtel niet heeft kunnen verlaten. Thans echter is hij aan de betere hand en heden door Z. M. Koning *Leopold* in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Naar men verneemt, hebben de te Mechelen vergaderde bisschoppen hunne goedkeuring geschonken aan de getroffen schikking betreffende de tusschenkomst der geestelijkheid bij de staatscholen van middelbaar onderwijs, en in dien geest aan den minister van binnenl. zaken geschreven. Het is dus waarschijnlijk, dat de geestelijken der verschillende diocesen bij het onderwijs in die instellingen zullen werkzaam zijn.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 17 Februarij.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben onderzocht de ontwerpen van wet tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1853, wegens de wees- en momboir-kamers, de pensioenen der leden van het hoog militair-geregtshof en tot opheffing der paardenposterij.

Nopens den loop der werkzaamheden van de Kamer verneemt men overigens de volgende bijzonderheden.

Gedurende deze week zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer zich bezig houden met het onderzoek van de ontwerpen van minder gewigt of van kleinen omvang. Aanstaanden Maandag zullen zij aanvangen met in overweging te nemen het ontwerp nopens het reglement van beheer in Nederl. Indië. Zij zullen dan achtervolgens de gewigtige ontwerpen, die aan de Kamer zijn ingediend, onderzoeken. In dien tusschentijd zal de regering gelegenheid hebben te antwoorden op de bedenkingen, waartoe de eerst onderzochte kleine ontwerpen mogten aanleiding geven. Na afloop van het onderzoek over de gewigtige ontwerpen, zullen de openbare beraadslagingen over de eerst onderzochte ontwerpen aanvangen, alsmede over het ontwerp nopens de inkwartiering en andere voordragten, die ter afdoening mogten gereed zijn. Men vleit zich, dat daartoe behoort het ontwerp tot herstel van het Ned. Indisch muntwezen.

Na afloop dier beraadslagingen zal de Paasch-vacantie invallen. De regering zal dan den tijd hebben gehad te antwoorden op de bedenkingen, welke op de laatst onderzochte gewigtige wets-ontwerpen mogten zijn gemaakt, zoodat de Kamer dan, na de Paasch-vacantie, voornemens is over de bedoelde ontwerpen achtervolgens te beraadslagen. Dit moet, naar wij vernemen, het vastgestelde plan van den loop der werkzaamheden zijn, dat zonder buitengewone omstandigheden of verhindering door de Kamer zal worden gevolgd.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 16 Febr., kapit. *Pieper* Ekea Maria, van Bremen. — Te Helvoet den 15 Febr., *Koeman* Jonge Clemens, van St. Ubes. — Te Vlissingen den 16 Febr., *de Boer* Fenna, van Liverpool. — Ter reede van Sydney den 27 Nov., *Doornbos Borchers* Adolf van Nassau, *van der Meij* Flevo, *Duinker* Zeemanshoop. — Te Suriname den 8 Jan., *Driest* Hermanus Franciscus, den 10den *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, den 11den *Wielsma* Drie Vrienden, den 14den *Wehdemeijer* Amsterdam, den 15den *Bakker* Sagitta en den 19den *Stoffels* Stad Leeuwarden, alle 6 van Amsterdam. — Te Curaçao den 13 Febr., *Keiser* Hendrika, van Amsterdam. — Te Newyork den 31 Jan., *Bakker* Jacoba, van Amsterdam. — Te Galats den 24 Jan., *Hazewinkel* Hendrika Jantina, van Triest. — Te Odessa den 9 Febr., *Donga* Annegiena, van Shields. — Te Malaga den 2 Febr., *de Groot* Klasina Arendina, van Newcastle. — Te Lissabon den 6 Febr., *Brouwer* Noordstar, van Newcastle. — Te Cadix den 4 Febr., *Mulder* Grietje de Groot, van Newcastle. — Te Bordeaux den 11 Febr., *de Jonge* Egbertus, van Queenstown. — Te Ostende den 14 Febr., *Hofkamp* Hortense, van Liverpool. — Te Londen den 13 Febr., *Hazewinkel* Dolphijn, van Porto; den 16den *Venl* Atalante en *van der Wal* Frouke, beide van Antwerpen. — Te Sunderland den 14 Febr., *Reinders* Jacoba Gesina, van Rotterdam. — Te Scilly terug uit zee den 9 Febr., *de Jongh* Dina Lammechiena en *de Boer* de Vriendschap, beide naar Cardiff. — Bij Dungeness den 12 Febr., *Potjer* Geertruida Jacoba, van Lissabon naar Amsterdam. — Te Lowestoft den 12 Febr., *Edema* Margaretha Gesina, van Londen naar Hamburg. — Te North Shields den 14 Febr., *Cappen* Neptunus, van Harlingen; *Oorburg* Hendrika Elilda, van Calais. — Te Bremerhaven den 15 Febr., *Muller* Harmina, van Caermarvon. — Te Hohenna den 10 Febr., *Lukkien* Jeltina Roelina, van Mollerup naar Holland.

Binnengekomen te Helvoet den 18 Febr., kapit. *de Haan* Mercurius, van Liverpool. — Te Antwerpen den 17 Febr., *de Boer* Fenna, van Liverpool. — Te Londen den 17 Febr., *Kranenburg* Johanna, van Antwerpen. — Te Falmouth den 17 Febr., *Scherpbier* Argo, van Odessa. — Te Bordeaux den 13 Febr., *Kwint* Hendrika Gesina, van Newcastle. — Te Livorno den 7 Febr., *Smit* Anna Jantina, van Genua. — Te Gesleng den 19 Nov., *Jaski* Californie, van Londen.

Vertrokken van Amsterdam den 17 Febr., kapit. *Mink*, jr. Wilhelmina en *Kuiper* Anna Augusta, beide naar Triest. — Van Vlissingen den 13 Febr., *Jonker* Sailandt, naar Bahia; *Brouwer* Harmina Nepperus, naar Engeland. — Van Sydney den 5 Nov., *Bart* Prins Maurits, naar Batavia. — Van Samarang den 17 Dec., *van Zijp* Dorkina Titia en *Moot* Nijverheid, beide naar Soerabaija; den 18den *Muller* Straat Baly, naar Amsterdam. — Van Suriname den 9 Jan., *Parma* Caspar de Robles, den 14den *Peters* Louisa Christina, den 17den *Fekkes* Josine Louise, den 19den *Visser* Eliza en *Schenk* Aldina Anna Susanna, alle 5 naar Amsterdam. — Van Teneriffe den 25 Jan., *Hazewinkel* Albertina, naar de Canarische Eilanden en Londen. — Van St. Ubes den 3 Febr., *Lindeboom* Margaretha, naar Londen. — Van Triest den 8 Febr., *Hazewinkel* Reika, naar Rotterdam. — Van Livorno den 26 Jan., *van der Velde Smit* Aurora, naar Amsterdam; den 27sten *Ritzes* Geertruida Anna en den 1 Febr., *Scholtens* Sjoumenta, beide naar de Zwarte zee.

Vertrokken van Gravesend den 17 Febr., kapit. *de Boer* Eva Johanna, naar Geerlong. — Van Greenock den 15 Febr., *Leeuwes* Arendina, naar Seville. — Van Livorno den 6 Febr., *Besseling* Elsina, naar Falmouth; *Schut* de Hoop, naar Sicilie.

Zeilklaar te Odessa den 31 Jan., kapit. *Weber* Gesina Beerta, naar Falmouth. — Te Gibraltar den 27 Jan., *Ellis* Udonia, van Galats naar Queenstown. — Te Livorno den 5 Febr., *Besseling* Elsiena, naar de Oostkust van Engeland. — Te Londen den 14 Febr., *de Boer* Eva Johanna, naar Geelong. — Te Liverpool den 14 Febr., *Huisman* Hendrika, naar Rotterdam.

In lading te Liverpool den 13 Febr., kapit. *Everts* Gesina Catharina, naar Riga; den 14den *Huisman* Hendrika, naar Rotterdam; den 15den *Goosens* Geertruida, naar Riga. — Te Triest den 7 Febr., *de Jonge* Petrus Jacobus, naar Lubeck.

DELFZIJL, 18 Febr. Vertrokken den 16 Febr., kapit. *Meijer* de Vrouw Alida, van Amsterdam naar Leer; den 17den *Smedes* Pietronella Albertina en *Klein* Jantina, beide naar Halte; *Slik* de Hoop, naar Emden; *Visser* de 3 Gebroeders, naar Norden.

TERMUNTERZIJL, 18 Febr. Zeilklaar kapit. *Pasman* de Vrouw Elisabeth, naar Leer; *Velvis* Catharina Groenewold, naar Ditzum.

HARLINGEN, 18 Febr. Binnengekomen den 12 Febr., kapit. *van der Veen* Vrouw Anskje, van 't Nieuwediep; den 14den *van der Veer* Twee Gebroeders, van Amsterdam; den 15den *Pot* Vriesland, van Frederikstadt; *Balk* Wilhelmina, van Gluckstadt; den 17den *Klein* Maria Magdalena, van Hamburg.

Vertrokken den 12 Febr., kapit. *Munneke* Baudina, naar Schotland; *Visser* Maria, naar Medenblik; den 16den *Balk* Wilhelmina, naar de Zuutkamp.

AMSTERDAM, 17 Febr. Het schip Amsterdam, kapit. *A. H. Wehdemeijer*, van hier te Suriname aangekomen; heeft de reis in den korten tijd van *drie en twintig dagen* afgelegd.

LOWESTOFT, 13 Febr. Het schip Voorwaarts, kapit. *Kikkert*, van Charlestown naar Nickerie, alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie volbragt en is bezig de lading steenkolen weder in te nemen.

TONNINGEN, 15 Febr. De kof de Hoop, kapit. *Brouwer*, van Newcastle naar Kiel bestemd, is gisteren gelukkig hier binnengekomen. Het vaarwater is vol drijfijs en, daar slechts weinige zeetonnen zijn blijven liggen, de passage door de Elder met gevaar verbonden.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 17 Febr. Bevracht naar Londen tot 20 sh. in full per 10 qrs. Haver.

222ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

Vierde Lijst. No. 7450 en 11653 een prijs van f 1000. No. 4768 een prijs van f 400. No. 14826 en 19437 ieder een prijs van f 200. No. 5028, 5712, 12498, 13770, 15495, 18377 en 19077 ieder een prijs van f 100.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 17 *Februarij.*

TARWE.			Veen	64 ℔ f 7,60		»	46 ℔ f 8,85			
Oude	70 ℔ f		»	66 » » 8,00		Zw. Voer	36 » » 3,25			
N. Oml.	68 » » 11,40		GERST.			»	38 » » 3,50			
»	70 » » 12,00		N. Winter	54 ℔ f 7,00		»	40 » » 3,70			
»	72 » » 12,65		»	56 » » 7,40		»	42 » » 3,95			
» Old.	68 » » 11,15		»	58 » » 7,80		BOONEN				
» »	70 » » 11,65		Zomer	54 » » 5,90		Paardeb. f 7,50/ 8,10,15				
» »	72 » » 12,30		»	56 » » 6,30		ZADEN, ENZ.				
» »	» »		Knobbe	60 » » 7,20		Old. Kools. f				
ROGGE.			»	62 » » 7,60		Oml. dito f				
O. Inl.	64 ℔ f 9,80		HAVER.			Oostfr. dito f				
» »	66 » » 10,20		Dikke	36 ℔ f 3,40		Zomerzaad f				
N. »	68 » » 10,60		»	38 » » 3,65		G. Mosterdz. v. f				
» »	70 » » 11,00		»	40 » » 3,90		Lijnzaad f a f				
» »	» »		»	42 » » 4,10		Dedersaad f				
BOEKWEIT.			»	44 » » 4,40		Gr. Gortpm. f 12,50,75				
Gr. Zd.	64 ℔ f 7,90		»	46 » » 4,60		Par. 100 N. ℔ f 17 tot f 18				
» »	66 » » 8,30		»	48 » » 4,80		Raapolie p. v. f 39				
» »	68 » » 8,70		»	50 » » 5,00		Prijs der Boter				
» »	64 » » 7,75		O. Bl. Voer	36 » » 3,35		Hooiboter ½ ton f 18				
Zw. Zand	66 » » 8,15		Bl. Voer	38 » » 3,60		a f				
						Grasboter ½ ton f 16				

Tarwe als genoteerd wel afgaande. — Rogge aan consumtie 30 ct. hooger verkocht. — Boekweit prijshoudend. — Gerst minder begeerd en iets lager afgegeven. — Haver mede niet dan iets lager te plaatsen. — Boonen slap. — Gort idem. — Koolzaad weinig in omgegaan.

Op de markt van heden werden de stukken boter ter swaarte van een Ned. pond verkocht tegen f 1,00 en zelfs f 1,05 per stuk, een prijs welken men zich bijna niet herinneren kan, immer betaald te hebben.

MEPPEL, 15 *Febr.* Waren voor 14 dagen, de marktprijzen van onderscheidene alhier aangevoerde voortbrengselen aanmerkelijk dalende, heden waren, bij eene zeer willige markt, de prijzen van verschillende ter markt gebragte produkten zeer gestegen, zoowel van boter als van koren. Gemiddeld rekent men ieder mud rogge en boekweit wel 75 cents hooger. De slag- of kluitboter onder anderen is gedeeltelijk verkocht voor f 1,66 de drie oude ponden; een prijs, zooals bijna hier niemand mag heugen, vooral in dezen tijd van 't jaar niet. Varkens waren er weinig en van mindere soort aangevoerd, zoodat hier van moeijelijk de prijzen zijn te bepalen; echter de meesten zijn verkocht voor 20 cents het halve Ned. pond; doch de betere soort, kan men gemiddeld rekenen op 21 à 22 cts. het oude pond.

ROTTERDAM, 16 *Februarij.* Tarwe: 162/2 ℔ Hoogl. Kleefs. f 360; 136/8 ℔ Bovenl. Rts f 475. — Rogge: 140/2 ℔ Archangel f 328, f 330; 140/2 ℔ ... f 325; 142/3 ℔ Petersb. f 333; 146/2 ℔ Odessa f 330.

LEEUWARDEN, 17 *Febr.* De prijs der Boter was heden: f 47,50; de aanvoer bestond uit 361 ¼, 166 ⅛, 27 1/16 tonnen.

AMSTERDAM, 18 *Februarij.* Heden verkocht van Tarwe: 129 ℔ b. Pools. f 495; 130 ℔ j. Geld. f 462; 132 ℔ Kubanka f 425; 137 ℔ dito f 450; 128 ℔ n. Geld. f 440. — Rogge: 117 ℔ ordinaire Odessa f 320; 123 ℔ Pruiss. f 370. — Gerst iets lager: 113 ℔ Deensche f 264.

Koolzaad dadelijk onveranderd, najaar ½ p. vl. lager; Anclammer Rubs 62½ p. vl.; op 9 vat dadelijk 70½ p. vl.; Sept. en Oct. 65½ p. vl.; Nov. 66 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 113 ℔ Odessa f 340; 112 ℔ dito f 335. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven; op 6/w. f 40; Vlieg. f 39 a f 38,75; Mei f 38,50; Sept. f 36,75 a 50—36,50; Oct. f 36,75—75 a 50; Nov. f 37 a f 36,75; Dec. f 37. — Lijnolie flaauw; op 6/w. f 31,50; Vlieg. f 30,50 a 25. — Hennepolie op 6/w. f 39; Vlieg. f 37,75.

LONDEN, 17 *Febr.* De aanvoer van graan is gedurende deze week vrij ruim geweest. Er waren heden meer koopers ter markt dan in de laatste dagen het geval is geweest; zij konden echter niet lager teregt komen; de handel in Tarwe was tot vorige koersen tamelijk uitgebreid. In andere artikelen ging weinig om.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Februarij.* De aanvoer van vee was heden bijna onbeduidend; het verhandelde werd tegen vorige prijzen omgezet. De ongunstige weersgesteldheid droeg hiertoe veel bij.

LEEUWARDEN, 17 *Februarij.* De veemarkt was heden weder ruim van koeijen voorzien, die echter de prijzen van l.l. Vrijdag goed hebben kunnen opbrengen. Schapen en varkens schaarsch aangevoerd, de prijzen hoog, evenals die van vette kalveren.

LONDEN, 17 *Febr.* De veemarkt was matig voorzien en de prijzen vertoonden geene verandering.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 18 *Februarij.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59 7/16, 59 11/16, 59 7/16; Dito Dito 3 pCt. 72 7/16, 72⅝, 72 7/16; Dito Dito 4 pCt. 89½, 89¼, 89½. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18⅞, 18 15/16; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 35 11/16, 35⅝; Coup. Bewijzen 4 3/16; Amort. Schuld 4. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 34 5/16, 34⅜, 34 5/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100⅝, 100¾, 100½; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100⅛; Cert. 4½ pCt. 88⅞; Dito bij *Hope* 4 pCt. 82¼. — POLEN, Certific. 4 pCt. 78¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 65⅛, 65¼; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 33⅞; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 33⅞; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito Lt. B. 5 pCt. 82⅞, 83⅛, 83; Mexik. 24 1/16, 3/16, 1/16; Dito Onb. 24, 1/16; Peru 4½ pCt. 69½; Eng. Russen 5 pCt. 98.

Onze fondsenmarkt was heden over het algemeen ongunstiger gestemd, zonder dat in Holl. of vreemde effekten de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

Koers van het Geld: Beleening 2⅛; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 59 7/16; Spaansche 1 pCt. 18⅞ a 15/16; Binnenl. 3 pCt. 35 13/16 a ⅞; Metall. 5 pCt. 65 3/16.

AMSTERDAM, 19 *Febr.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Russ. 1798/1816 5 pCt. 100½. Spaansche 1 pCts. 18⅞, 13/16, ⅞. Binnenl. 3 pCt. 35⅝. Bew. Coup. 4 3/16. Portug. 3 pCt. 34 3/16. Metalliek 5 pCt. 65⅛, 65, 64⅞. Mexik. 24. Dito Onbep. 23 15/16.

Bij geringe affaire was heden de stemming wederom flaauw.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. N. KOSTER,
van *'s Hage*,
met
W. K. KLUIJTMANS,
van *Roermond*.

ROERMOND, 18 Februarij 1854.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

J. R. SIKKENS, van *Houwerzijl*,
met
B. K. REUKEMA, van *Niekerk*.

ULRUM, 18 Februarij 1854.

Getrouwd:

J. J. DAMSTÉ
met
M. W. DAMSTÉ.

[illegible]NGE, 14 Februarij 1854.
Enige kennisgeving.

Getrouwd:

R. LONNEMAN,
Med. et Art. Obst. Doctor,
met
S. G. S. GODIN.

[illegible]EKER, 16 Februarij 1854.
Enige kennisgeving.

Getrouwd:

J. BAAS
met
P. BERGMAN.

[illegible]SCHOTEN, 16 Februarij 1854.

[illegible] KOEVORDEN, 14 Februarij 1854. Heden beviel voorig. van eene DOCHTER C. P. S. [illegible]HOLTZ, geEchtgenoot van

J. C. BLOEM.

Enige kennisgeving.

Heden beviel van eene DOCHTER S. BOLMAN, geEchtgenoot van

J. WITTEVEEN.

[illegible]WEER, 18 Februarij 1854.

Bevallen van eenen ZOON Z. H. OOSTWIJN, geEchtgenoot van

Mr. **H. PELINCK.**

[illegible], 16 Februarij 1854.

Heden bevallen van een' dooden ZOON ANNA [illegible] geliefde Echtgenoot van

G. BOUMAN, *Vleeschhouwer.*

[illegible]INGEN, 18 Februarij 1854.
[illegible] kennisgeving.

Bevallen van een ZOON M. NIJHUIS, geboren [illegible]

[illegible], 19 Februarij 1854.

[illegible]ESSCHOTEN, 19 Februarij 1854. Heden beviel een' ZOON A. G. HEMMES, geliefde Echtgenoot van

Mr. **G. DIEPHUIS.**

Heden werd ons eene DOCHTER geboren.

C. MERGUET.
B. MERGUET—HOLSBERGEN.

[illegible]NINGEN, 20 Februarij 1854.

Bevallen van een' ZOON JOHANNA HOMMES, geEchtgenoot van

K. LOFVERS, *Pred.*

[illegible], 20 Februarij 1854.
[illegible] en algemeene kennisgeving.

[illegible]GASTERINGEN, 14 Februarij 1854. Heden overleed, [illegible] ouderdom van bijna 80 jaren, TJARK WIEBBES [illegible]NGA, *Oud-Commissionair in Granen.*

Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, [illegible] onze veelgeliefde Moeder, Mevrouw THEODORA ANNA GROENEVELD, Weduwe DITZEN, in den [illegible] van bijkans 59 jaren.

[illegible], 17 Februarij 1854.

H. G. DITZEN
Mede uit naam mijner Zusters en [illegible]

Na een smartelijk doch geduldig lijden van ruim één [illegible] overleed heden mijn geliefde Echtgenoot HENDRIK SCHUURMAN, in leven *Brood- en Beschuitbakker* [illegible] *Kanaal*, in den ouderdom van circa 51 jaren, [illegible] vier nog minderjarige Kinderen, [illegible] bedroefd, geef ik hiervan kennis aan Vrienden en [illegible]nden.

[illegible] KANAAL, 15 Februarij 1854.

JAPIEN H. SMIT,
Wedw. HENDRIK D. SCHUURMAN.

Heden overleed, aan eene kortstondige doch hevige [illegible], ons [illegible] Zoontje LAMBERTUS, in den jeugdigen leeftijd van twee jaren en ruim 3 maanden.

[illegible]NINGEN, 16 Februarij 1854.

H. HEMMES.
R. L. ALBRONDA.

Na een hoogst smartelijk doch geduldig lijden, overleed mijne dierbare Echtgenoot REIJE GARMT TER [illegible]N, in den ouderdom van bijna tweeënzeventig jaren, [illegible] echtverbindtenis van omstreeks tweeënveertig jaren. [illegible] Kinderen en drie Aangehuwde Kinderen bewenen met [illegible] zorgdragende Vader en Moeder.

[illegible]HARMER, 16 Februarij 1854.

H. T. KLOOSTERHUIS.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze waardige LUITJE JACOBS TEPPER, in den gezegenden [illegible] van 91 jaren en 6 maanden.

[illegible], 16 Februarij 1854.

H. L. TEPPER. Uit aller naam.

GRONINGEN, 20 Februarij 1854. In den avond van [illegible] omstreeks elf uur, ontvingen wij de treurige tijding [illegible] geliefde Moeder, GRIETJE DE GRAAFF, ten [illegible] van een ongelukkig toeval, door een' plotselingen [illegible] onze zijde werd weggerukt.

E. KREMER, van *Winschoten.*
Uit aller naam.

In den jare 1800 vierenvijftig, den achttienden Fe[illegible] ten verzoeke van MARIA ELISABETH RUTGERS, [illegible] te *Groningen*, in dezen kosteloos procederende, [illegible] beschikking van de ARRONDISSEMENTS-REGT[illegible] te *Groningen* van den zeventienden Januarij 1800 vier[illegible] kiezende ten dezen domicilie ten Kantore van Mr [illegible] **GIFFEN,** Procureur, wonende te *Groningen*, [illegible] voor de Requirante zal occuperen, en ten gevolge [illegible] verlof tot het doen van eene Openbare Dagvaarding [illegible] Vonnis verleend, op de expeditie gratis gere[illegible], heb ik, PIETER HEKKEMA, Deurwaarder bij [illegible]dissements-Regtbank te *Groningen*, aldaar wonende, [illegible] **HERMANNUS THOMAS LUDOVI[illegible] [illegible]KENS,** vroeger wonende te *Groningen*, wiens [illegible] is onbekend, om te verschijnen in persoon of [illegible] op VRIJDAG den zevenentwintigsten Mei aan[illegible] des morgens om half tien uur, voor de ARRON[illegible] REGTBANK te *Groningen*, ten einde aldaar, — [illegible] de Opgeroepene sedert 1800 veertig zijne woon[illegible] *Groningen* heeft verlaten; [illegible] sedert dien tijd geene tijding van des Opgeroe[illegible] of leven bij mijne Requirante is ingekomen, — [illegible] aanwezen te doen blijken; — bij gebreke waarvan [illegible] Requirante verlof moge worden verleend tot het [illegible] van eene TWEEDE OPENBARE DAGVAAR[illegible]

[illegible] ik Deurwaarder dit Exploit gedaan door aanplak[illegible] afschrift aan de deur van het Gebouw van [illegible], van een dergelijk afschrift aan het Huis der Ge[illegible], en door overgave van een afschrift [illegible] E. A. Heer Officier van Justitie bij gemelde Regt[illegible] bij het oorspronkelijke met *gezien* heeft geteekend; [illegible] deze Dagvaarding geplaatst worden in het *Amsterd.* [illegible] en in de *Groninger Courant*, daartoe door de [illegible]ngewezen.

(Get.) P. HEKKEMA, *Deurw.*

[illegible] dezer zijn en debet *f* 4,25.

[illegible] **HAITSEMA VIETOR,** Notaris te [illegible], gedenkt, ten verzoeke van MANHIGIM der [illegible] Ringsynagoge te *Winschoten*, op WOENSDAG [illegible] Maart 1854, des namiddags te drie uur, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te *Winschoten*, publiek uit te besteden:

Het BOUWEN van eene SYNAGOGE, SCHOOL en ONDERWIJZERSWONING te Winschoten, met BIJLEVERING van de daartoe vereischte MATERIALEN, waarvan het Bestek en de Teekening ter lezing en inzage liggen ten Huize van Uitbesteding, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIETOR.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 6den Maart e.k., des namiddags te drie uur, zal, door KERKVOOGDEN en NOTABELEN der HERVORMDE GEMEENTE te **ZUIDWOLDE,** in het openbaar, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan de KERK te Zuidwolde, bestaande in het AFBREKEN en weder OPBOUWEN van het KOOR of OOSTEINDE, het MAKEN van een GEWELFD PLAFON in de plaats van de Balkenlaag en Zolder, het VERNIEUWEN van VLOER en BANKEN enz.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben in het TOLHUIS te *Zuidwolde*, alwaar het Bestek en de Teekeningen ter inzage liggen.

T. L. DOORNBOS,
Adm. Kerkv.

Aanbesteding.

Het **GEMEENTEBESTUUR** van **OOSTDONGERADEEL,** Provincie *Friesland*, zal, op ZATURDAG den 11den Maart 1854, des voormiddags te tien uur, in den *Posthoorn* te *Dockum*, bij Inschrijving en Opbod, in perceelen, met regt van zamenvoegingen, onder de vereischte goedkeuring aanbesteden:

Het AANLEGGEN eener AARDEBAAN langs de hoofdwegen in de Gemeente over 38853 Ellen, in vijf perceelen, respectievelijk ter lengte van 14589, 12585, 2440, 7286 en 1553 Ellen, met derzelver BEGRINDING op den vast ineên gewerkten kleibodem, de noodige BESTRATING en BESLEEVERING der BOUWSTOFFEN, behalve de GRIND.

De AFZONDERLIJKE LEVERING op losplaatsen aan het Grootscheepsvaarwater bij Dockum van 15403 kubieke Ellen GRIND, in drie perceelen, respectievelijk van 5699, 5300 en 4405 kub. Ellen.

De aanwijzing zal plaats hebben op MAANDAG den 6den Maart 1854, van *Dockum* naar *Oostmahorn*, en den zijtak naar *Lioessens*, te beginnen 's morgens te negen uur, bij ANDRIES DE JONG;

DINGSDAG den 7den Maart e.k., des voormiddags te tien uur, van *Metslawier* naar de *Nieuwe Zijlen*, en van daar naar *Dockum*;

WOENSDAG den 8sten Maart e.k., 's morgens te tien uur, van de *Wetzenser Handwijzer* naar *Paezens.*

De Bestekken zullen ter lezing liggen in de onderscheidene Provinciën op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk die van belangrijke Waterstaatswerken worden nedergelegd, en voorts verkrijgbaar zijn bij den Boekverkooper SCHAAFSMA, te *Dockum.*

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN,** Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke van de VOOGDEN van het **GEERTRUIDS-GASTHUIS** te *Groningen*, op ZATURDAG den 11den Maart 1854, des voormiddags te 11 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Wildervank*, publiek aan den minstbiedenden uitbesteden:

Het BOUWEN van eene NIEUWE SCHUUR, en daarin eene WONING, met de LEVERANTIE der daartoe benoodigde MATERIALEN, op het Land van dat Gesticht te **Gieterveen** (Provincie **Drenthe**).

Zullende het *Bestek* en de *Voorwaarden* met de *Teekening* ten Huize van Besteding ter lezing en inzage liggen, en de Voorwaarden mede te *Groningen* in het Gesticht.

De **ADMINISTRATIEN** van **Algemeenen Onderstand** worden verzogt, aan **AALTJE BLIJDENDAL,** dewelke daarop reist, **geen onderstand** te verleenen, daar dezelve **niet** zal worden **gerestitueerd.**

ANJUM, 15 Februarij 1854.

Namens Armvoogden te Anjum:
T. J. BUMA.

Stoomvaart

TUSSCHEN

Amsterdam en de Lemmer,

met de **STOOMBOOT FRISO,** in correspondentie met de **STOOMBOOT TJERK HIDDES,** en **BARGE** op **GRONINGEN,** alsmede de **DILIGENCES** van de **LEMMER** op **LEEUWARDEN** en **HEERENVEEN.**

Vertrek.

Van *Amsterdam*: des MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, des voormiddags te 11 uur.

Van de *Lemmer*: des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des middags te 12 uur.

Vertrek der Barge.

Van *Groningen*: des MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, des avonds te 10½ uur.

Van *Stroobos* naar *Groningen*: **dadelijk** na aankomst der **Binnenboot.**

Vertrek der Binnenboot Tjerk Hiddes.

Van *Stroobos*: op bovenvermelde dagen, **dadelijk** na aankomst der **Barge.**

Van *de Lemmer*: des MAANDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, **dadelijk** na aankomst der **Zeeboot Friso.**

Vertrek der Diligences.

Van *Lemmer* over *Sneek* naar *Leeuwarden*: **dadelijk** na aankomst der Zeeboot.

Van *Leeuwarden* over *Sneek* naar *Lemmer*: des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des morgens te 7 uur.

Van *Lemmer* over *Joure* naar *Heerenveen*: **dadelijk** na aankomst der **Friso.**

Van *Heerenveen* over *Joure* naar *Lemmer*: des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des morgens te 8 uur.

VRACHTEN van *Amsterdam* naar *Groningen* v.v.
Groote Kajuit *f* 6—10.
Voor-Kajuit *f* 5—30.

VRACHTEN van *Amsterdam* naar *Leeuwarden* v.v.
Groote Kajuit *f* 6—80.
Voor-Kajuit *f* 3—80.

Doorloopende PLAATSBILJETTEN worden afgegeven te *Groningen* bij den Heer VAN ELMPT, buiten de *Apoort*; te *Leeuwarden* bij den Heer KNIERUM, Logement *de Phoenix*, en te *Amsterdam* aan het KANTOOR op de Ijbrug.

Stoomvaart

TUSSCHEN

Amsterdam en Harlingen v.v.,

met de Stoomboot **HARLINGEN.**

De DIRECTIE maakt bekend, dat de VAART met bovengenoemde **STOOMBOOT** op **Woensdag den 22sten Februarij 1854 aanvang** zal worden.

Dagen van Vertrek:

Van *Amsterdam*: des ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 8 uur.

" *Harlingen*: des MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 8 uur.

In direct verband met de **DILIGENCE** tusschen **HARLINGEN, LEEUWARDEN** en **GRONINGEN** v.v., welke dienst insgelijks **Woensdag den 22sten Februarij** op de **gewone dagen** en **uren** weder eenen aanvang zal nemen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN DINGSDAG** den 21sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. G. F. RASKER, aan het Ameland, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Het welbezeild **KOFSCHIP JOHANNES JACOBUS,** groot 50 Roggelasten, oud 2 jaren, liggende thans te *Amsterdam*, gevoerd geweest bij wijlen Kapitein GEERT BERENDS PEKELDER, met kompleten INVENTARIS.

Om met 8 dagen na den Toeslag te aanvaarden, en te betalen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS,** Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 23sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, vóór de Ebbingepoort te *Groningen*, voor den tijd van *een Saizoen* publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders best **GROENLAND, BORGHAM** genoemd, gelegen bij *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan Mejuffer A. A. WICHERS; en ongeveer 7½ Bunders best **GROENLAND,** gelegen aan den *Wolddijk*, toebehoorende aan den Heer SCHEURLEER, en ongeveer 5 B. best **OUD GROENLAND,** gelegen aan den Korreweg te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer G. VAN CALCAR Jr., alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide te zamen en ieder afzonderlijk.

Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN** DINGSDAG den 21sten Februarij 1854, des avonds precies te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek **voor den tijd van één jaar,** verhuren: de bij de Buitenplaats *ZORGWIJK*, onder de gemeenten *Noorddijk* en *Groningen* gelegen **LANDERIJEN,** te zamen ongeveer 55 Bunders, in 25 perceelen, om te Hooijen of te Weiden, Top- en Naweide ieder afzonderlijk. — Toebehoorende aan den Heer Mr. O. B. DE RHEDEN VAN SWINDEREN; —

En voor den tijd van vier jaren:

pl. m. 5 Bunders kostelijk **GROENLAND,** om te Hooijen of te Weiden, gelegen in 3 stukken aan het eind van den Jacobijnerweg, aan de Gracht tusschen de Ebbinge- en Steentilpoorten, onder *Groningen.* — Toebehoorende aan Mevrouw de Douairière DE SAVORNIN LOHMAN.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 22sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van pl. m. 2½ Bunders LAND, gelegen te *Adorp*, bij J. E. LANTINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, doende jaarl. op Midw. tot huur *f* 14—00.

II. ADIDEM eener BEHUISDE HEEMSTEDE te *Noordhorn*, bij K. H. TILMAN en Vrouw in gebruik, 's jaars op den 12den Mei voor *f* 6—00.

III. ADIDEM aldaar, bij de Wedw. F. H. SMIT als voren in gebruik, 's jaars voor *f* 6—00.

IV. ADIDEM mede aldaar, bij M. P. MULDER en Vr. als voren in gebruik, 's jaars voor *f* 4—00.

V. Eene WOONKAMER, get. R. 348, Zuidzijde in de [illegible], door PEKELDER bewoond.

VI. Eene DITO, L 293, met Pût, Noordzijde in het Appelstraatje, door VAN DER MOLEN bewoond.

VII. Eene DITO, M 60, Zuidzijde in de Rozenstraat, door KLOS bewoond; en

VIII. Eene DITO, M 61, [illegible], door de Wedw. FRIMA bewoond; doende deze beide Perc. 's jaars tot grondpacht *f* 1—50.

Om te aanvaarden perc. I—IV dadelijk na den toeslag, V—VIII op den 1sten Mei a.s. Te bezien perc. V—VIII op den Verkoopdag en des daags bevorens van 10—12 en 2—4 uur.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 7den Maart 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk*, publiek verhuren, om te Hooijen of te Weiden en te Rouwen: Pl. m. 41½ Bund. best **GROENLAND,** gelegen aan den Trekweg bij *Oosterhoogebrug*, onder *Noorddijk* en te *Euvelgunne*, onder *Middelbert*; alles toebehoorende de Kinderen van wijlen GARBRAND J. VAN DIJKEN en aan GEESKE K. EVENHUIS, in leven Echtelieden aldaar.

*** Mr. **J. J. DE SITTER,** Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 23sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, te verkoopen:

Eene alleszins voortreffelijk ingerigte **BEHUIZING,** M 114, zijnde eene neringrijke **KOEK- en BANKETBAKKERIJ,** staande Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, doende 's jaars tot grondpacht *f* 8,43½, wordende door J. GUST en Mejuffrouw in eigendom bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1854 en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP,**

Hierover kan *f* 2000 naar 4½ pCt. blijven uitstaan.

*** Mr. **J. J. DE SITTER,** Notaris te *Groningen*, gedenkt, op VRIJDAG den 24sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MANSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek, voor den Saizoen, in perceelen te verhuren:

I. Ongeveer 17 Bunders best **GROENLAND, SPRIKKERSBORG** genoemd, gelegen in den *Paddepoel*, onder *Noorddijk*, om te Hooijen en te Weiden, toebehoorende aan K. G. BROEKSEMA.

II. Ongeveer 1 Bunder TUINGROND, gelegen ten Zuiden van Helfwegenolen aan het Trekpad buiten de Ebbingepoort bij *Groningen*, toebehoorende aan de Weduwe en Erven K.

G. BROEKSEMA.

III. Eene BOERENBEHUIZING en SCHUUR, genoemd *Blaauw Burgje*, en pl. m. 6 B. best GROENLAND, alles staande en gelegen in den *Paddepoel*, onder *Groningen*, en een TUIN, gelegen bij het Jodenkampje aan het Boterdiep te *Groningen*, — alles toebehoorende aan J. G. GROENHUIS.

Na voorts nog te verkoopen: Het KAPHOUT staande in het Boschje en op de Laan van de hierboven onder I vermelde Landerijen.

Donderdag den **27sten Februarij** 1854, des avonds te 7 uur, zal, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, nog worden verhuurd, om te Hooijen en te Weiden: p. m. 6 Grazen uitmuntend GROENLAND, gelegen in 2 stukken aan den *Wolddijk*, onder *Zuidwolde*, toebehoorende aan de Wedw. R. G. BROEKSEMA.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris*.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zullen publiek worden verkocht: de BEHUIZINGEN, staande te *Groningen* in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, Oostzijde, en verdere ONROERENDE GOEDEREN behoorende tot de nalatenschap van wijlen Mevrouw A. W. ABBRESCH, Wedw. den Heer en Mr. M. LENTZ.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. J. H. GEERTSEMA, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 24sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING met BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, en afzonderlijk verhuurd wordende ACHTERKAMER, staande en gelegen in de Heerestraat te *Groningen*, letter R 505, doende jaarl. tot grondpacht *f* 4 — 20, door I. B. LANTZENBERG en Vrouw bewoond.

II. Eene WOONKAMER, staande in den Keerweer bij de Jonkerstraat te *Groningen*, letter S no. 228, doende jaarl. tot grondpacht *f* 0 — 92½, door POORTMAN bewoond.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Akerk te *Groningen*, tegenover den Predikstoel, in de tweede vaste Bank voor den Pilaar.

Te aanvaarden perceel 1 en 2 op den 1sten Mei 1854, perceel 3 dadelijk na den Toeslag.

De beide eerste perceelen te bezien op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—5 uur.

De Tuin en de Aandeelen in de Gron. Zee-Assurantie-Maatschappij, geannonceerd in de *Groninger Courant* van Vrijdag l.l., worden NIET aangeboden.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, voor den tijd van één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders uitmuntend GROENLAND, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer C. BACKHAUS.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris*.

*** Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 3den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene BEHUIZING, get. G 56, met grooten TUIN, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—67½, staande en gelegen aan de Stadsgracht tusschen de Ebbinge- en Boteringepoorten te *Groningen*, [illegible] Erven K. E. BOSMAN.

Onmiddellijk te aanvaarden, den Tuin op den 12den Maart en de Behuizing op den 1sten Mei 1854, en te bezien op den dag van Verkoop van 10—12 en van 2—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Nots.*

MORGEN, WOENSDAG den 22sten Februarij, des voormiddags te 10 uur, de geannonceerde Verkoop in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat, van de GOEDEREN, vroeger breeder gedetailleerd. Heden van 10—12 en van 2—5 uur te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den **23sten Februarij** 1854, des voormiddags te elf uur, zal, buiten de Steentilpoort, aan de Gracht bij de nieuwe Haven, publiek worden verkocht: eene partij ESSCHEN- en IJPEN BOOMSTAMMEN. Daags te voren aldaar te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van D. H. VREDEMAN, als onherroepelijk gemagtigde, op VRIJDAG den 24sten Febr. 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. A. L. MEURS, te *Martenshoek*, op Schade en Bate van GEERTJE JANS ZWAAN, vroeger Wedw. C. M. JANSEN, thans Ehevrouw van JAN NIESTEEN, en KINDEREN, publiek verkoopen: Twee BEHUIZINGEN, get. lett. nos. 49 en 50, met derzelver HEEMEN, staande en gelegen te *Martenshoek*, onder het *Hoogezand*.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris*.

*** Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te *Ezinge*, zal, op MAANDAG den 27sten Februarij 1854, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Ezinge*, ten verzoeke van de Weduwe en Erven P. K. CLEVERINGA, publiek verkoopen:

I. Eene HERBERG met den daarbij behoorenden GROND, zijnde het GEMEENTEHUIS te *Ezinge*, staande en gelegen aan de Straat aldaar, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1 — 80.

II. Eene nieuw getimmerde BEHUIZING, no. 82bis, met den daarbij behoorenden GROND, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 10 — 00, gelegen aan het Kanaal te *Ezinge*.

III. Eene BEHUIZING met ERF en TUIN, no. 69, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 3 — 50, staande en gelegen aan de Straat te *Ezinge*.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te *Sappemeer*, zal, als daartoe benoemd door den Heer REGTER-COMMISSARIS en ten verzoeke van den Heer CURATOR in het Faillissement van J. H. LUBBERS, Winkelier te *Sappemeer*, op WOENSDAG den 1sten Maart 1854, des namiddags precies te één uur, ten Huize van opgenoemden J. H. LUBBERS, op gewone Boeldags-Conditiën en 3 maanden Krediet, publiek verkoopen: al de aldaar aanwezige en tot opgemelden gefailleerden Boedel behoorende ROERENDE GOEDEREN en MEUBELEN.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

BOELGOED VAN VEE.

Boelgoed van 21 stuks uitmuntend HORENVEE, 4 PAARDEN, 11 SCHAPEN, WAGENS en wat verder zal worden gepresenteerd, op DONDERDAG den 2den Maart 1854, 's namiddags te 12 uur, ten Huize van den Kastelein E. J. HEMSING, in het Regthuis te *Zuidhorn*.

J. HOMAN, q.q.

VERHURINGEN.

Op WOENSDAG den 8sten Maart 1854, te 4 uur, ten Huize van A. E. DE VRIES, te *Nieuwe Brug*, van eene BOEREN BEHUIZING, ENZ., en 25 Bunders GROENLAND, in perceelen, om te Hooijen en te Weiden, toebehoorende aan H. N. HOEKSEMA, te *Leegkerk*.

Op MAANDAG den 13den Maart 1854, te 4 uur, ten Huize als boven, van 30 Bunders GROENLAND, in perceelen, om te Hooijen en te Weiden, toebehoorende aan O. J. VAN ZANTEN, te *Leegkerk*.

Op DINGSDAG den 14den Maart 1854, te 5 uur, ten Huize van F. MEINEMA, te *Dorkwert*, van 18 Bunders GROEN- en BOUWLAND, in perceelen, waaronder 1 Bunder Kool, toebehoorende aan de Wedw. A. BOS, aldaar.

J. HOMAN.

Verhuring

bij geslotene Briefjes voor den tijd van zes Jaren, van de BOERENPLAATS *het groote Leger*, op den *Ham*, Gemeente *Aduard*, met ongeveer 13 Bunders GROEN- en ongeveer 2½ Bunders BOUWLAND, in te gaan de Landerijen dadelijk en de Behuizing met den 1sten Mei 1854.

De Voorwaarden liggen ter inzage bij de Logementhouders HOVEN te *Zuidhorn* en bij SCHIPPER te *Aduard*, en zullen inlichtingen op de Plaats kunnen worden gevraagd.

De Inschrijvingsbiljetten vóór of op den 4den Maart eerstkomende *franko* in te zenden ten Kantore van J. HOMAN te *Groningen*.

De publieke Verhuring der overige tot deze plaats behoorende LANDERIJEN, ongeveer 35 Bunders, bij Perceelen en voor één jaar, om te Hooijen of te Weiden, zal spoedig nader worden aangekondigd.

*** ANJE MEERTENS RITZEMA, Weduwe wijlen HENRICUS POT, Bakkersche te *Houwerzijl*, Gemeente *Ulrum*, en Kinderen, gedenken, na bekomen Regterlijke autorisatie, op tijd en plaats nader te bepalen, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, publiek te verkoopen:

Een' PEL- en ROGGEMOLEN, genaamd *DE VRIJE WIND*, met de daarbij behoorende GEREEDSCHAPPEN en ARBEIDERSWONING, alles staande en gelegen te *Houwerzijl*, in de Gemeente *Ulrum*.

MENSINGEWEER, 18 Februarij 1854.

P. BRONGERS.

Te HUUR, te Peize:

Eene BEHUIZING en daarbij gelegen groote TUIN, bewoond en in gebruik geweest bij wijlen Mevrouw de Weduwe D. P. GASINJET. Te bevragen bij J. VAN DIEPENBRUGGE, te *Peize*.

Te HUUR of te KOOP

wordt gevraagd: een TUIN in het West[...] dezer Stad of buiten dezelve in de nabijheid gelegen. Adres bij C. VAN ELMPT, in de [Hee]teringestraat, tegenover de Nieuwe Kerk.

TE HUUR, tegen Mei:

Een HUIS met BOVEN-VOO[RKAMER] en ACHTERKAMER en op[en] PLAATS, staande aan den Zuidkant van de Noorderhaven, letter [illegible] 214, naast MEULMAN. Te bevragen bij T. D. [HOL]THUIS, bij den Sint-Jansboog.

Bij denzelven is TE HUUR of TE KOOP: e[en] WINKELBEHUIZING met een' TUIN en PLAATS er achter.

TE HUUR,

tegen aanstaande Mei: eene BE[HUIZING] met 4 KAMERS, WASCHHUIS, waarachter groote TUIN, voorzien van onderscheidene VRUCHTBOOMEN, staande en gelegen te *Sappemeer*. Te bevragen bij den Eigenaar T. S. BARKER, aldaar.

TE HUUR,

bij de maand of bij het jaar: eene [illegible] GEMEUBELEERDE TUINKAMER annex SLAAPKAMER met LEDEKANT. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

PRIMO MEI VRAAGT MEN TE GRONINGEN

TE HUUR: een solied WINKELHUIS voor eene nette Affaire. Adres onder L. W. Z., met opgaaf van Standplaats en Prijs, het BUREAU dezer COURANT.

Het KANTOOR van EVERTS is VERPLAATST naar den SINGEL bij het Maagdenboogje, Oostzijde.

STEENKOLEN.

Honderd Mudden beste SUNDERLANDSCHE STEENKOLEN TE KOOP. Te bevragen FOKKO NIEWOLD BOSCH, in de Gelkingestraat.

Als VADER en MOEDER [...] eene Instelling van Weldadigheid binnen *Groningen*, vraagt [...] zoodra mogelijk GEHUWDE LIEDEN van vijftigjarigen ouderdom, bij voorkeur zonder Kinderen en van de Ned. Herv. G[ods]dienst. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene fatsoenlijke BURGERDOCHTER, 19 Jaren, van de P. Godsdienst, van goede getuigenis voorzien, meer dan drie jaren in het vak van HOEDENMAKEN werkzaam geweest, biedt hare dienst in die betrekking aan binnen of buiten deze Stad, of als WINKELDOCHTER in een' Mode- of Manufakturenwinkel.

Behandeling zal het voornaamste in aanmerking worden genomen. Adres aan het BUREAU dezer COURANT. Brieven franko, onder Letters A. P.

ER WORDT GEVRAAGD

op voordeelige voorwaarden: een LEERLING in een' KRUIDENIERSWINKEL, oud 17 jaren, Protestantsche Godsdienst.

Men vervoege zich, met gefrankeerde brieven Letter [...] aan het POSTKANTOOR *Winschoten*.

*** Bij de Gebroeders ABRAHAMS, te *Middelburg*, wordt uitgegeven:

ALBUM VAN BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

Den 15den van elke maand verschijnt van dit Tijdschrift eene aflevering van 4 à 6 vellen druks, tegen abonnement, prijs van *f* 6 per jaar.

Het Album kan worden aangemerkt als eene verzameling van de beste stukken, door de buitenlandsche pers geleverd. Zoowel van hetgeen in Tijdschriften als afzonderlijk het licht ziet wordt het belangrijkste opgenomen. Bijdragen tot Land- en Volkenkunde behoorende, Reisbeschrijvingen, Schetsen uit het Volksleven, Tafereelen uit het leven van [...] vreemde mannen, Phantasiebeschrijvingen en van tijd tot tijd Novellen en Verhalen zullen hoofdzakelijk den inhoud van [...] Tijdschrift uitmaken. Men oordeele naar de volgende opgaaf over de belangrijkheid der reeds verschenen afleveringen.

Inhoud van de Eerste Aflevering.

Het misverstand, door FERDINAND STOLLE. — De Kardinaal Mezzofanti. — Schetsen uit het leven in Londen, naar het Engelsch van C. M. SMITH, door C. M. MENSING. — Gouden Bruiloft, door THEODOOR FONTANE. — Een blik op het leven van Columbus. — Sinope.

Inhoud van de Tweede Aflevering.

De Staatkunde van Lodewijk XIV. — Een bezoek aan een paar fabrijken van Manchester en omstreken. — Ja[...] Monmouth, door THEODOOR FONTANE. — De Giraffen in Kordofan. — De Noord-Amerikaansche expeditie naar Japan.

Van tijd tot tijd leveren de Dagbladen artikelen over de Revalenta Arabica, vermeld[e]lijk door den een of ander farceur geschreven om zijn vernuft te scherpen, en daarin steekt [...] kwaad; soms hebben zij echter ook advertentiën van *nagemaakte* Revalenta Arabica, [...] de een of ander Grutter te koop aanbiedt, en daartegen moeten wij waarschuwen. Die nagemaakte Revalenta is niets anders dan boonen- of linzenmeel, die in *Engeland* onder bedriegelijke namen en nagemaakte etiquets, zelfs op de wereldtentoonstelling gebragt geworden is.

De *Ervum Lens* (Linze) is hoogst onverteerbaar, zamentrekkend en schadelijk voor de oogen; het is bewezen dat het gebruik daarvan zwakte der ledematen ten gevolge heeft; zelfs Paarden verdragen het niet lang en worden er [...] van. In GARDENER'S *Magazine of Botany* vinden wij vermeld dat Linzen ondanks hare voedzaamheid, moeijelijk *te verteren en bedwelmend zijn.* Hetzelfde lezen wij omtrent het gebruik van Erwten en boonenmeel in het algemeen bij PEREIRA *over Voedsel enz.*, vertaald door H. VAN DAALEN, bl. 401, — en van dat der Linzen in het bijzonder in OESTERLAND *Geneesmiddelleer*, vertaald door ELLERMAN, bl. 638, *art. Ervum ervilia*, dat dezelfde even als dat van *Lathyrus Cicera* bij een herhaald gebruik als vergift werkt en langen tijd, b. v. in brood, gebruikt verlamming der onderste ledematen te weeg brengen kan.

Deze eigenschappen der Linzen heeft men ook veelal opgemerkt in Frankrijk, waar zij veel gegeten worden; ne[rgens] vindt men slechte spijsvertering, hardlijvigheid, windesigheid en zenuwaandoening zoo algemeen.

Sporen van vergiftiging door Linzenmeel als Revalenta verkocht, hebben zich dan ook reeds herhaaldelijk [...] gedaan; het is natuurlijk dat zieklijke gestellen, door een voedsel dat zelfs voor gezonden niet raadzaam is, [...] worden aangedaan en dat de gevolgen zeer nadeelig zijn moeten. De Heeren BARRY DU BARRY hebben ons [...] dagen eenen brief toegezonden, dien zij uit *Sunderland* ontvangen hebben, van volgenden inhoud:

„Gisteren bevond zich hier de Heer GREGSON uit *Sholton Hall* om eene bus Revalenta Arabica voor [...] vriend te bestellen, die (dit zijn de eigen woorden van den Heer GREGSON) bijna vergeven was door het gebruik [...] een namaaksel der Revalenta Arabica. De Heer G. raadde hem aan het gebruik daarvan dadelijk te staken [...] de echte Revalenta Arabica te beproeven, die hij uit eigen ondervinding en op doorslaande bewijzen als den [...] heilbrengend aan ieder kon aanbevelen; enz.

JOHN DIXON."

Wij vertrouwen hiermede het overvloede dat wij reeds voor eenigen tijd berigt hebben hoe ook hier te lande [...] gen het gebruik van Linzenmeel duur hebben moeten bekoopen en meenen onze waarschuwing niet te dikwijls [...] kunnen herhalen.

Vele duizenden danken leven en gezondheid aan DU BARRY'S Revalenta Arabica; zij is eenvoudig, onkostbaar; helpt gemakkelijk en spoedig; geneest en sterkt tevens; zij maakt eene graage maag bij gezonden en [...] en geneest alle kwalen, die uit eene slechte spijsvertering en kwade sappen voortkomen: Hardlijvigheid, onregelmatig[...] heid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkanker, maagkramp, maagwater, [...] zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtig[e] hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in [...] alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, [...] ziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rheumatiek, jicht, influ[enza] griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten en op zee, neerslagtigheid, miltzucht, alge[meene] verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongeduurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, [...] teloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

DU BARRY'S REVALENTA wordt in onderstaande Dépôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔	DUBBEL GECONCENTREERDE	1 ℔	2 ℔	5 ℔	10 ℔
f 2	*f* 3½	*f* 8	*f* 16		*f* 4	*f* 7	*f* 16	*f* 24.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. [...]ZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Meppel* bij [...] BARTH; te *Nieuwolda* bij R. P. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVE[...] te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen* bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 21sten Februarij 1854, *no.* 15.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

'S GRAVENHAGE, 17 Februarij.

Z. Exc. de minister van buitenlandsche zaken, de heer *van Hall*, zal aanstaanden Zondag, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M., een groot diplomatiek diner geven.

— De minister *ad interim* van financiën, — gelezen hebbende eene missive van den heer adviseur voor scheikundige zaken, dienende van berigt op de missives van twee heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz., betrekkelijk de toepassing van het tarief op de zoogenaamde *Revalenta Arabica*; — overwegende, dat evengemeld artikel bestaat *uit een mengsel van linzenmeel, boonenmeel en maïsmeel*, — heeft, bij resolutie van den 10den Febr., de heeren arr.-directeurs te kennen gegeven, dat, voor zooveel de toepassing van het tarief van regten betreft, de *Revalenta Arabica* moet worden gerangschikt onder de rubriek: *brood, beschuit en meel van alle graansoorten.*

— In de maand Januarij j.l. hebben 's Rijks belastingen opgebragt *f* 4,036.970. In dezelfde maand van het jaar 1853 was de opbrengst *f* 4,057,762.

— De heden bij de Regering ontvangene berigten van den gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, loopende tot den 17den Jan. j.l., melden, dat werkelijk op het eiland St. Thomas de cholera was uitgebroken en van den 23sten Dec. tot den 2den Jan. 372 slagtoffers had ten grave gesleept. De gouverneur had, ten gevolge der daardoor bij de bevolking van Curaçao te weeg gebragte ontsteltenis, de noodige maatregelen genomen om naar het voorbeeld van Porto Rico en St. Domingo, de communicatie van schepen, komende van plaatsen waar de cholera heerscht, met ieder punt op Curaçao, Bonaire en Aruba te beletten.

— Een Nederlandsch schip, dat te Gluckstad was aangekomen om zeelieden voor de walvischvangst in dienst te nemen, heeft ten gevolge van de algemeene ligtingen van matrozen in Denemarken, zich op last der regering moeten verwijderen.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 17den Februarij.

In deze zitting zijn ingekomen: 1) de navolgende wetsontwerpen als: een wets-ontwerp betreffende de vijfjarige verjaring van de coupons der certificaten van nationale schuld; acht wets ontwerpen tot vereeniging van gemeenten; een wets-ontwerp tot aflossing van nationale schuld, en een wets-ontwerp tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen, dienst 1853 en 1854; en 2) eene missive van den minister van oorlog, ten geleide van eenige wijzigingen aangebragt in het wets-ontwerp betrekkelijk de inkwartieringen.

Door den voorzitter wordt medegedeeld, welke leden door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs over verschillende ontwerpen van wet, waarna de zitting wordt gescheiden.

Den 14den dezer is aan de leden van de Tweede Kamer van regeringswege gezonden een ontwerp van wet houdende eenige veranderingen in de bestraffing van misdrijven.

In de inleiding wordt gezegd, dat, in afwachting van een nieuw strafwetboek, de wenschelijkheid gevoeld wordt om eenige verandering in de straffen te brengen, zoo als die tot nog toe wettelijk zijn geregeld.

De voornaamste veranderingen zijn: De doodstraf wordt uitgevoerd door een strop om den hals van den veroordeelde, aan eene galg vast te maken en een luik onder zijne voeten te doen wegvallen. — Algemeene verbeurdverklaring van goederen, den schuldige behoorende, het stellen onder bijzonder toezigt der politie en eeuwigdurende of tijdelijke dwangarbeid zijn afgeschaft.

Het brandmerk wordt afgeschaft, even als de straf van de kaak.

De ontzetting van burgerschapsregten wordt veranderd in corr. gevangenisstraf. De burgerlijke regten, welke door den regter volg. art. 42 strafw. kunnen ontnomen worden, zijn: kiesregt, waarnemen van openbare bedieningen en ambten, het zijn van voogd of curator en aflegging van getuigenis onder eede in burgerl. zaken in geval van wraking.

De artt. betreffende de straffen wegens herhaling van misdaad en wanbedrijf worden afgeschaft. Herhaling van misdaad zal als verzwarende omstandigheid door den regter moeten beschouwd worden. Dit is ook toepasselijk op den milit. strafregter.

De doodstraf is opgeheven voor misdaden van valsche munt; valsche namaking van 's lands zegel; manslag, voorafgegaan, vergezeld of gevolgd van een wanbedrijf; kindermoord en brandstichting, wanneer niet te voorzien was, dat er eenig menschenleven mede in gevaar was.

Verder bevat dit ontwerp eenige wijzigingen in de toepassing van straf op verschillende misdrijven.

Het geheel bestaat uit 22 art. met een overgangsart., waarin wordt gezegd, dat deze wet ook van toepassing is ten aanzien der misdrijven vóór haar in werking treden gepleegd.

De memorie van toelichting, behoorende bij dit ontwerp van wet, behelst de volgende algemeene beschouwingen:

„Het is eene erkende waarheid, dat de strafwetgeving te wenschen overlaat. Nog steeds is hier van kracht de Fransche Code Pénal, die niet van gebreken is vrij te pleiten. Wel is de gestrengheid van dit wetboek eenigermate gelenigd door het Vorstelijk besluit van den 11den December 1813 (*Staatsbl.* no. 10), doch daarbij zijn straffen bedreigd, die met de zeden en gewoonten van onzen tijd in strijd zijn. Het gevolg hiervan is, dat de bij arresten van de provinciale geregtshoven volgens de bestaande wetten opgelegde criminele straffen bijna altijd bij wege van gratie moeten gewijzigd worden, en dat hetgeen uitzondering moest zijn, regel is geworden.

„Geen wonder dan ook, dat meermalen pogingen zijn aangewend om een nieuw Strafwetboek daar te stellen, en dat de regering wenscht in dit deel der wetgeving verbetering aan te brengen. Het heeft een onderwerp van rijpe overweging bij haar uitgemaakt, of zij aan het oordeel der Vertegenwoordiging een geheel nieuw Strafwetboek zou aanbieden, dan wel zich voorloopig bepalen zou tot het voordragen van eenige wijzigingen.

„Het valt niet te ontkennen, dat eene zoogenaamde eindregeling velen wenschelijk zal toeschijnen, maar de regering acht daartoe het oogenblik niet geschikt.

„De ondervinding heeft sedert eenige jaren wel geleerd, dat sommige straffen, welke men vroeger voor onmisbaar hield, zonder gevaar uit de strafwetgeving kunnen verdwijnen; maar of men hierin verder kan gaan, daaromtrent is men nog niet op die hoogte, dat thans gestelde regelen vastheid en duurzaamheid zouden hebben.

„Zoo ook is in het gevangenisstelsel eene wijziging gebragt, waardoor er eene tweeledige gevangenisstraf is ontstaan.

„Wettelijk is het thans wel uitgemaakt dat de afzonderlijke opsluiting als eene op zich zelf staande straf is te beschouwen, maar of dat stelsel goed zal werken, is nog onbeslist.

„Daarenboven meende men nog zeer onlangs, dat die afzonderlijke opsluiting zich over eene groote tijdsruimte konde uitstrekken en in hare volle uitgestrektheid op voor langen tijd veroordeelden konde worden toegepast. Bijna algemeen is men daarvan teruggekomen, en men mag het als een geluk beschouwen, dat niet door eene spoedige eindregeling eene langdurige eenzame opsluiting in onze wetgeving is opgenomen.

„Langzaam en met groote omzigtigheid zal men moeten nagaan hoever men met de toepassing dezer straf kan gaan; het pleit is nog niet beslist.

„Maar er is meer: met de steeds klimmende ontwikkeling der maatschappij en de versnelde middelen van vervoer en mededeeling, zijn sommige misdaden hoogst zeldzaam geworden; andere, gelukkig van minder zwaren aard, zijn toegenomen; zelfs zijn er ontstaan, welke men bevorens, immers onder dien vorm, niet kende. Hij, die thans een Strafwetboek wil maken, kan niet volstaan met het spoor van vroegere theoriën te volgen: hij moet scheppen, en daar de ontwikkeling, waarop hier is gewezen, nog slechts in de geboorte is, zal hetgeen heden is geschapen, morgen onvoldoende of ondoeltreffend zijn.

„In dezen toestand is het raadzaam, wettelijk slechts datgene te bestendigen, wat de ondervinding geleerd heeft dat daarvoor vatbaar is, en zich nog niet te wagen aan het daarstellen van een geheel nieuw stelsel van strafregt. De tegenwoordige voordragt is een *eerste* stap op dezen weg. Deze stap strekt alleen tot wijziging en matiging van eenige nog in de wet geschrevene straffen, waarvan de ondervinding heeft geleerd, dat zij niet, of niet in die mate, noodzakelijk zijn.

„Het spreekt van zelf, dat de grenzen van zoodanige wet zeer moeijelijk zijn te bepalen; dat anderen die verder zullen willen uitbreiden; dat velen ook zouden willen doordringen in de omschrijving der misdaden en wanbedrijven; — maar dit alles ligt voor het oogenblik niet in de bedoeling der regering; zij wil slechts voorzien in datgene, wat door vele practische mannen als eene behoefte wordt beschouwd. Zij doet, zoo als gezegd is, eenen eersten stap en vraagt eene afzonderlijke beoordeeling daarvan."

— Bij het ingediende wets-ontwerp tot amortisatie van nationale schuld wordt voorgesteld om eene som van *f* 1,500,000, beschikbaar uit de koopprijzen der drooggemaakte landen in het Haarlemmermeer, te besteden tot amortisatie van nationale schuld en wel tot inkoopen van 2½, 3, 3½ en 4 pCts. schuldbrieven.

AMSTERDAM, 18 Februarij.

Het is bekend dat vele leden der Ned. Herv. gemeente te Amsterdam zich gewend hebben met hunne bezwaren tegen het beroep uitgebragt op dr. *L. S. P. Meijboom* tot leeraar en herder dier gemeente, tot den algemeenen kerkeraad, en dat het klassikaal bestuur van Amsterdam de beschuldigingen niet heeft aangenomen, maar integendeel heeft uitgesproken, dat de reglementen der Herv. kerk nergens de volle overeenstemming met de formulieren van eenigheid eischen, maar alleen van hare leeraars vorderen, dat zij de leer verkondigen, die overeenkomstig Gods heilig woord in de aangenomen formulieren is vervat. Velen der adressanten in deze uitspraak niet kunnende berusten, hebben dezer dagen aan den voorzitter van het klassikaal bestuur kennis gegeven, dat zij van die uitspraak zich in hooger beroep willen voorzien bij het provinciaal kerkbestuur van Noord-Holland.

— Men verneemt, dat de heeren mrs. *Donker Curtius* van Amsterdam, *Metman* van 's Gravenhage en *Goudsmit* van Leyden, dezer dagen aan den gemeenteraad te Haarlem een schriftelijk advies hebben uitgebragt, ter zake van de kwestie der bank van leening aldaar. Zijn wij wel onderrigt, dan trekt het eenparig advies van genoemde heeren daartoe, dat er voor het gemeentebestuur van Haarlem geen grond hoegenaamd bestaat, om ter zake voormeld, eene civiele regtsvordering in te stellen, hetzij tegen de commissie, hetzij tegen burgemeester en wethouders.

— De gronden in den Haarlemmermeer-polder, welke dezer dagen te Haarlem zijn verkocht, tot eene gezamenlijke oppervlakte van 3296 b. 65 r., hebben eene som van *f* 1,358,200 opgebragt.

— De prachtige leeuw in de Amsterdamsche Diergaarde is dezer dagen bezweken, en wel aan dezelfde, tot nog toe onbekende ziekte, waaraan in de laatste zes jaren een aantal tot die belangrijke verzameling behoorende roofdieren gestorven zijn.

— Wij vernemen, dat het hoogleeraar-ambt aan het op te rigten seminarie te Stellenbosch (Kaap de Goede Hoop) thans aangeboden is aan de pred *Taats*, te Middelburg, en *Toorenenbergen*, te Vlissingen. De eerste heeft bereids bedankt.

MAASTRICHT, 17 Februarij.

Tot dusver had men zich gevleid, dat Z. M. zoude zijn teruggekomen van Hoogstdeszelfs besluit ten aanzien der garnizoens-vermindering, doch heden verneemt men met zekerheid, dat de brigade-generaal de marsch-orde heeft ontvangen voor den staf en de twee escadrons van het regement dragonders, welke met den 1sten Mei aanstaande naar Zutphen zullen vertrekken, zoodat slechts een escadron alhier en een te Venlo in bezetting zullen blijven. Ook in de laatste raadsvergadering is daarvan door den burgemeester mededeeling gedaan.

— Voor eenigen tijd heeft zich, in het burger- en militaire gevangenhuis, een veroordeelde, op wien de eenzame opsluiting was toegepast, door middel van ophanging van het leven beroofd; gisteren werd dit eveneens beproefd door een' preventief gedetineerde, die eerstdaags voor het hof moet verschijnen, doch bij tijds werd hij in de volvoering van dit plan door een' van de bewaarders verhinderd.

MIDDELBURG, 15 Februarij.

Bij besluit van den 2den dezer heeft het Z. M. behaagd goed te keuren de acte van oprigting der Zeeuwsche maatschappij van stoomvaart.

— Zr. Ms. fregat *Palembang* wordt nu zoo spoedig mogelijk gereed gemaakt, daar het half Maart zeilvaardig moet zijn. Met gemelden bodem vertrekt een vijftiental officieren in de bovenrol.

TIEL, 13 Februarij.

Heden hield de afdeeling Tiel der Geldersche maatschappij van landbouw eene vergadering. Onder anderen vestigde de secretaris, mr. *N. T. J. van Everdingen*, de aandacht der leden op de voordeelen, welke de teelt van Konijnen in België oplevert, en ook in deze streken gevestigd wordende, hier zoude kunnen opleveren, vooral voor den landbouw door den mest, welke daardoor zoude verkregen worden, wanneer die teelt aanmerkelijke vordering mogt maken. Hij deelde hun voorts mede, dat hij eene zoodanige Konijnenkweekerij op groote schaal heeft opgerigt, welke hij voor alle leden ter bezigtiging openstelt, ten einde zij zich met de inrigting daarvan bekend kunnen maken, met uitnoodiging om zijn voorbeeld te volgen en zoodoende dien tak van landbouwindustrie in deze streken te vestigen.

LEEUWARDEN, 16 Februarij.

Op nieuw zijn 106 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9720 runderen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den Februarij is benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Bolsward, mr. *H. R. Warmolts*, advokaat te Leeuwarden.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 18den Februarij.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, DE SITTER, CREMERS, V. HOUTEN, DOMMERING, V. ITTERSUM, MULLER, OUDEMAN, SWAAGMAN, MEIJER, V. IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, V. HEIJNINGEN BOSCH, ROELFSEMA, GEERTSEMA en MESDAG.

De volgende zaken worden in behandeling genomen:

1) *Missive van den minister van oorlog, d.d. 8sten Febr. over de inrigting van een stal en kazerne voor de Kavallerie alhier.* Op het door burg. en weth. gedane verzoek om onderrigt te worden of bij meerdere ruimte voor stalling hier ook meer kavallerie in garnizoen zou worden gelegd en of tot bouwing van een stal een gedeelte van den tuin van de garnizoens-ziekenzaal zou kunnen worden afgestaan, geeft de de minister te kennen, dat, ofschoon er voor het tegenwoordige geen plan bestaat om hier meer kavallerie te leggen, het later echter wenschelijk zou kunnen worden geacht om hier een geheel eskadron over te plaatsen; dat echter z. exc., na bekomene inlichtingen van den garnizoenskommandant, in geen geval tot dien afstand van den gevraagden grond de toestemming kan geven, maar dat z. exc. het wenschelijk zou achten, zoo door de stad een stal werd gebouwd langs de hofsraat, met den ingang naar Kattenhage, die met het schuins daartegen over gelegen gebouw de noodige ruimte voor een eskadron zou kunnen opleveren.

Burg. en Weth. hadden hierop een antwoord ontworpen, waarbij zij hun leedwezen betuigen over de bezwaren, waardoor in den afstand van een gedeelte van de ziekenzaal niet kan worden getreden, dat evenwel tegen het bouwen van een stal in de Hofstraat groote bezwaren bestaan, daar het Groeneweeshuis den grond aldaar niet kan missen en dat het hun alzoo aangenaam zal zijn, zoo de minister op zijn gevoelen nopens den tuin van de ziekenzaal mogt terugkomen.

Inmiddels is ingekomen *eene tweede missive van den minister van oorlog d.d. 15den Febr.*, waarbij hij, daar nu meer bepaald het voornemen bestaat om in Groningen een geheel eskadron in garnizoen te leggen, verzoekt hem spoedig kennis te willen geven, of het bestuur genegen is tot de bouwing van eene stalling daarvoor.

De heer VAN ITTERSUM kan zich niet vereenigen met het antwoord van burg. en weth. De meening van den minister steunt op het advies van den garnizoens-kommandant; daarom zou hij in overweging geven, dat het dag. bestuur met dezen in een mondeling overleg trad; welligt dat dan de bezwaren aan den afstand van eene ruimte bij de ziekenzaal verbonden kunnen worden uit den weg geruimd. Gaat de brief toch nu heen, gelijk ze daar ligt, dan zal de minister hetzelfde antwoord geven.

De heer TRIP deelt mede, dat hij reeds vroeger met den garnizoens-kommandant over deze zaak gesproken heeft, dat het hoofdbezwaar tegen den afstand bestond in de nadeelige gevolgen, die de oprigting eener stalling voor de zieken zoude kunnen hebben, dat evenwel die bezwaren misschien minder zwaar zouden wegen, als de garnizoens-kommandant en de minister overtuigd werden van het onmogelijke om elders eene kavalleriekazerne te kunnen bouwen; dat men na het opzenden van genoemden brief inmiddels nog naar ruimte daarvoor zoude kunnen uitzien.

De heer VAN ITTERSUM acht het ontvangen van meer kavallerie van groot gewigt; de voordeelen er aan verbonden zijn bekend. Antwoordt men nu, dat er geen stal kan worden gebouwd in de Hofstraat, dan zal daarmede niets worden uitgemaakt, maar misschien wel, als men de zaak bedaard met den garnizoens-kommandant overlegt.

De heer CREMERS is voor de afzending van den brief; hij voor zich gelooft niet, dat het voordeel aan de kavallerie verbonden, zoo groot is, dat daarvoor aanzienlijke kosten zouden moeten worden besteed; maar in allen gevalle zal die brief een nader onderzoek ten gevolge hebben.

De heer QUINTUS is het noch met de redactie van den brief, noch met den heer VAN ITTERSUM eens; hij wenscht, dat het gemeentebestuur ronduit, na de verklaring van den minister dat hier een eskadron kavallerie zal worden geplaatst, zegge, dat het genegen is een stal daarvoor te bouwen, maar geen ander terrein daarvoor weet dan den tuin bij de ziekenzaal; dan moet de min. beslissen of hij die geven wil of niet.

De heer WICHERS ondersteunt het voorstel van den heer VAN ITTERSUM; hij ziet niet in, dat er iets bij verloren wordt, als burg en weth. zich eerst in rapport stellen met den garnizoens-kommandant, integendeel zal men misschien dezen de onmogelijkheid onder het oog brengen van de bouwing van eenen stal in de Hofstraat en zal hij daardoor terugkomen op het besluit tegen den afstand van den tuin.

De heer TRIP kan zich zeer goed er mede vereenigen, dat de brief eerst blijft liggen. — Ook de heeren VAN HEIJNINGEN BOSCH, DOMMERING en SWAAGMAN zijn van gelijke meening en wordt alsnu besloten om aan burg. en weth. op te dragen om in overleg te treden met den garnizoens-kommandant, ten einde daarna eene nadere voordragt aan den raad te doen.

2) *Concept-resolutie aan Ged. Staten betreffende het aandeel der gemeente Groningen in het massaal fonds voor* 1853.

Hierbij wordt besloten den stedelijken ontvanger aan te schrijven om onverwijld de meerdere ontvangst van *f* 12,824.44 over te storten bij den centralen ontvanger van de opbrengst der accijnsen op den wijn en sterke dranken in deze provincie, zijnde die som de meerdere ontvangst dezer gemeente dan haar aandeel ad *f* 51,100,00 in het massaal fonds bedraagt; om hiervan kennis te geven aan Ged. Staten en om van den inspecteur der sted. belastingen zijne consideratiën te vragen over de bepaling van het stads-aandeel in het massaal fonds over 1854. — Vastgesteld.

3) *Rekening over* 1852 *en begrooting over* 1854 *van de Evang.-Luthersche en Israël. diakonie.* — Worden goedgekeurd, nadat eene opmerking van den heer OUDEMAN, rakende de inrigting der laatstgenoemde begrooting door eenige leden was besproken.

4) *Ontwerp-reglement en tarief van vrachtloonen voor het veer tusschen Dokkum en Groningen.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

5) *Ontwerp-reglement en tarief van vrachtloonen voor het veer tusschen Noordlaren en Groningen.* — Gelijk besluit.

6) *Kohier van den stedelijken omslag voor het jaar* 1853. — Een concept-besluit wordt aangenomen, waarbij het kohier wordt vastgesteld, onder dien verstande, dat het zal bedragen *f* 12174.24½ en burg. en weth. worden verzocht, dat kohier ten minste gedurende 8 dagen ter secretarij ter lezing voor een ieder neder te leggen en daarna aan Ged. Staten ter goedkeuring toe te zenden.

7) *Voorstel van burg. en weth. tot verkoop van kaphout aan den weg van hier naar Martenshoek, en van boomen in het Foxholsterbosch.* — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

8) *Bestek en voorwaarden van uitbesteding van de verhooging en onder profielbrenging van den zeedijk tusschen Bellingewolder- en stads nieuwe-polderzijl.* — De poldercommissie is hierover gehoord en heeft ze goedgekeurd. — Aangenomen met eene kleine wijziging in het hoofd.

9) *Rapport over een rekest van* A. G RIGA, *verzoekende remissie van door hem verschuldigde boete.* De heer TRIP rapporteert, dat rekestrant op den 2den Aug. aannemer is geworden van de vertimmering van het stads ziekenhuis in 2 schoollocalen voor eene som van *f* 3378, om het werk vóór den 1sten Nov. te hebben afgeleverd. De commissie is van oordeel, dat men, om niet onbillijk te worden jegens andere aannemers, zich streng moet houden aan de vastgestelde boeten, dat evenwel ook, zoo eene buitengewone omstandigheid de tijdelijke oplevering van het werk onmogelijk maakt, deze moet worden in aanmerking genomen. En deze heeft hier plaats gehad, nl. eene windstilte in de maand Augustus, zoodat hij in de onmogelijkheid was, het benoodigde hout te kunnen erlangen. De commissie hierbij in aanmerking nemende, dat de aannemer overigens den vereischten spoed gemaakt en de directie verklaard heeft, dat hij uitmuntend werk had geleverd, adviseert den raad om te besluiten, dat de boete van *f* 5 voor iederen dag op de helft worde verminderd en hem alzoo van de bestekpenningen *f* 122,50 worden gekort. — Aangenomen.

10) *Bestek en voorwaarden van uitbesteding wegens levering van nieuwe straatkeijen* en tevens *van het herstellen der walmuren langs de havens en diepen in deze gemeente.* — Zullen bij de leden rondgaan.

11) *Rekest van den heer* J. GORDON SPANDAW, *verzoekende te worden gecontinueerd in zijne betrekking van ontvanger der stads land- en heemhuren te Sappemeer.* — Daar de instructie voor de ambtenaren van het veenkantoor en dus ook voor genoemden ontvanger onder handen is, wordt, op voorstel van den voorzitter besloten, de beslissing op het rekest uit te stellen, totdat de instructie zal zijn vastgesteld.

12) *Procesverbaal de commodo et incommodo* op een verzoek van G. WAGENBORG om vergunning tot oprigting eener kuiperij aan de noordzijde van het Zuiderdiep. De weth. TRIP heeft hiervan procesverbaal opgemaakt; de buren hebben tegen de oprigting geene bezwaren; ook hij adviseert daartoe; hij geeft echter in bedenking, dat daarbij de bepaling worde gevoegd, dat hij op straat niet mag branden, daar hiertegen reeds dikwijls klagten zijn aangeheven en men juist bij de oprigting van nieuwe kuiperijen daaraan kan te gemoet komen.

De heer SWAAGMAN maakt den raad opmerkzaam, dat hier niet zoo zeer van de oprigting eener nieuwe kuiperij dan wel van de verplaatsing sprake is, daar adressant eene kuiperij in de Steentilstraat heeft en daar op straat mag branden; hij zou dus hier dat branden nog willen toestaan.

De voorzitter ziet voor zich geene bedenking om hem deze vergunning te weigeren; het publiek heeft van dat branden op de publieke straat te veel last, weshalve hij gelooft, dat men maatregelen dient te nemen, om dat branden voor de kuiperijen op straat te doen ophouden.

De heer VAN HOUTEN ondersteunt het gevoelen van den heer SWAAGMAN.

De heer GEERTSEMA gelooft dat het onmogelijk is om in het algemeen vaten onder een schoorsteen te branden, gelijk die althans nu zijn ingerigt, en zullen de schoorsteenen daarvoor ingerigt moeten worden, dan gelooft hij dit een te groot bezwaar voor de uitoefening van dit bedrijf, hier ter stede. Ook vraagt hij, of de klagten, die zijn ingekomen tegen het branden der vaten op straat wel gegrond zijn, en stelt tegenover dien last het veel grootere gevaar voor brand zoo de vaten onder den schoorsteen werden gekuipt.

De heer VAN IMHOFF is het met den laatsten spreker eens; hij stemt toe, dat het wenschelijk is, zoo het branden op straat kan worden belet, maar hij ziet er niettemin bezwaar in, zoo hiervan het gevolg zal zijn, dat het bedrijf niet meer kan worden uitgeoefend; het is verkeerd dit te verbieden, zoolang de stad niet eene plaats heeft aangewezen, waar de kuipers hun beroep kunnen uitoefenen. En zoo men iets wil, dan zal vooraf een maatregel van policie moeten genomen worden, die na zekeren tijd eerst in werking treedt.

De heer VAN ITTERSUM komt tegen dit laatste denkbeeld op; ieder neringdoende moet zorgen voor eene behoorlijke ruimte ter uitoefening van zijn bedrijf en het is in 't geheel niet de pligt der regering om hun daarvoor eene plaats aan te wijzen; hij kan zich echter wel er mede vereenigen om in de gegevene omstandigheden, nu alleen over de verplaatsing eener kuiperij sprake is, het verzoek toe te staan.

De heer QUINTUS deelt in 't algemeen niet de meening, dat het kuipen buiten 's huis gevaarlijk of lastig is, maar doet overigens nog uitkomen, dat, zoo men eene verbodsbepaling wil, die dan ook hier moet worden toegepast, want 't is hier niet de vraag of WAGENBORG zijne kuiperij op eene andere plaats zal mogen uitoefenen, maar of die kuiperij in het door hem aangewezen huis zal mogen plaats hebben.

De heer CREMERS vereenigt zich met het gevoelen van den heer QUINTUS; het punt van kwestie is hier locaal; 't geldt niet een persoon. Ook bestaan bij hem bezwaren tegen het afschaffen van het gebruik om op straat te branden, waarvan hem geene ongelukken bekend zijn. En zoo men, gelijk de

heer VAN ITTERSUM wenschte, de magazijnen op de diepswallen van kuipers, steenhouwers, enz. wilde wegnemen, dan zou mogelijk wel eene ontsiering voor de stad worden weggenomen, maar tevens vele nijvere ingezetenen van een groot voordeel en gerijf worden beroofd, dat zij, bij gebrek aan genoegzame ruimte, onmogelijk zouden kunnen vergoed krijgen, terwijl zij aldus ontbloot zouden worden van de middelen om hun bedrijf uit te oefenen. Men kan hier ook niet zoo over ruimte ter uitbreiding beschikken als op andere plaatsen, daar men steeds door de vesting binnen zekere grenzen gebonden is.

De heer VAN ITTERSUM merkt op, dat vorige spr. zijne zorg voor die ingezetenen overdrijft, dat hij niet van de wegruiming dier magazijnen binnen 1 à 2 jaren gesproken heeft, maar om die langzamerhand, in 60, 80 jaar te zien uit den weggeruimd.

De heer WICHERS wenscht ook niet thans met het verbod een aanvang te maken, ten einde zoo de zaak in principali, waarop men later zal terug komen, niet te præjudiciëren.

De heer DE SITTER is het eens met den heer CREMERS; hij gelooft niet dat het nog als beginsel bij burg. en weth. is aangenomen om maatregelen in dezen te nemen, dit zal meer het individuëel gevoelen van enkele leden zijn. — De heer TRIP kan zich ook wel vereenigen deze verbodsbepaling er voor dit geval niet bij voegen.

De voorzitter doet opmerken, dat men van de vraag of concessie zal worden verleend eenigzins is afgedwaald. Op voorstel van dezen wordt hierop het verzoek, gelijk het ligt, aangenomen.

13) *Rekest van de commissie der Isr. gemeente Teshuath-Jisraël om één- of tweemaal 'sjaars eene collecte bijlangs de huizen te mogen houden.* Herhaalde malen heeft zij zich reeds met dit verzoek tot burg. en weth. gewend, die het telkens hebben van de hand gewezen, laatstelijk met de bijvoeging, dat zij zich tot den raad behoorde te wenden.

Het is bekend, hoe men bij de laatst gehoudene collecte met de leden der commissie gehandeld heeft, hoe zij toen door de policie als bedelaars naar het stadshuis gesleept en voor eenige uren in verzekerde bewaring gesteld zijn; de wettigheid dier handeling daarlatende vermeent zij haar verzoek te moeten herhalen, 't welk steunt op deze gronden dat hare gemeente door den Koning is erkend en dus op gelijke bescherming, aanspraak heeft; dat zij volgens de grondwet in het genot zijn van gelijke burgerlijke en burgerschapsregten en de armen hunner gemeente, bij de vrijheid van godsdienstoefening, niet worden uitgesloten; dat de collecte niet in strijd is met de openbare orde en rust; dat het niet billijk is om burgers, die in de lasten deelen, ook niet *pro rata* in de lusten te doen deelen: dat de gemeente nog in 't geheel niet is bedeeld, enz. Zij verzoekt daarom haar te willen toestaan één- of tweemaal 'sjaars eene collecte te doen voor de armen harer gemeente, die 150 leden telt en op de begrooting een quotum van aan haar te verleenen subsidie uit te trekken. — In handen van eene commissie gesteld, bestaande uit de heeren: WICHERS, VAN HEIJNINGEN BOSCH, DE LA FAILLE, OUDEMAN en GEERTSEMA.

De heer DE SITTER wenscht tot regt verstand der zaak, de commissie, die deze zal onderzoeken, eenigzins op de hoogte te brengen en daartoe enkele uitdrukkingen in het rekest toe te lichten. Hij zegt bepaaldelijk, wat de gehoudene collecte betreft, dat de commissie zich tot burg. en weth. hadden gewend met verzoek om eene collecte te mogen houden; dat haar dit verzoek was geweigerd; dat zij desniettegenstaande circulaires bij de ingezetenen had rondgezonden; dat zij toen door den burg. waren gewaarschuwd in de vergadering van dat collegie, waar zij waren ontboden, om der gevolgen wil, die collecte, als strijdig met de wet, niet te doen doorgaan, daar men anders genoodzaakt zou zijn die te stuiten, maar de commissie toch had goedgevonden haar te houden. Toen was het haar door de policie belet en zouden de leden der commissie, zoo de zaak verder was doorgezet, niet wegens bedelarij, maar wegens rebellie hebben moeten teregtstaan.

14) *Drie rekesten om heemsteden aan het Stadskanaal in erfpacht te mogen ontvangen.* — Deze zijn van A. R. OKKEN, E. R. KLEVE en A. T. KUIPER. De veencommissie heeft hiertegen geene bedenkingen. — Toegestaan.

15) *Rapport op een adres van landbouwers omtrent den aanleg van een grindweg van Groningen in regtstreeksche verbinding met het N.W. gedeelte van Drenthe,* bij monde van den heer DOMMERING. Uit het door de commissie ingestelde onderzoek is het haar gebleken, dat door adressanten voor den aanleg niet onaanzienlijk zou worden bijgedragen en dat de bezwaren van den moerassigen grond niet onoverkomelijk zijn. Het belang van dien weg valt van zelf in het oog en de commissie zou dien aanleg wel door een geldelijk subsidie willen hebben ondersteund.

Met het oog echter op het plan van een aan te leggen weg van Paterswolde naar Haren zal door Drenthe nog wel niet met kracht handen aan het werk in dezen worden geslagen; mogt er evenwel van komen, dan zal ook Groningen niet achterwege blijven. De commissie zegt verder de vraag of de weg over Eelderwolde de verkieslijkste is, buiten behandeling te hebben gelaten en adviseert ten slotte te besluiten, dat voorshands geene aanbiedingen kunnen worden gedaan, maar dat, zoodra de hoop op eene regtstreeksche verbinding met het N.W. deel van Drenthe wordt verlevendigd, de stad niet ongenegen zal zijn bij te dragen tot de vereeniging van dien weg met het westeinde van de stad. — Zal bij de leden rondgaan om in eene volgende vergadering te worden behandeld.

Geene zaken meer ter behandeling zijnde wordt, na lezing der korte notulen, deze zitting gesloten.

GRONINGEN, 20 Februarij.

De verjaardag van Z. M. den Koning werd alhier gisteren herdacht door het uitsteken van vlaggen, het bespelen van het carrillon en het afsteken van onschadelijke vuurwerken.

Bij deze gelegenheid had ten huize van den majoor-kommandant der dienstdoende schutterij, den heer OFFERHAUS, een luisterrijk diner plaats, waartoe, behalve het korps officieren dier schutterij, nog waren uitgenoodigd de commissaris des Konings, de burgemeester dezer stad, de president van het prov. geregtshof, de prov. kommandant, kolonel garnizoens-kommandant, generaal majoor en de procureur-generaal van het hof, welke beide laatsten echter door omstandigheden verhinderd waren dit diner bij te wonen. Door den commissaris des Konings werd in welsprekende taal een heildronk uitgebragt op Z. M. onzen geëerbiedigden Koning.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den dezer is benoemd: tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Winschoten, mr. J. GOCKINGA, procureur bij die regtbank.

— Z. M. heeft benoemd tot president der arrond.-regtbank te Appingedam mr. F. S. REIDING VAN LIJPHART, en in diens plaats tot officier bij de arrond.-regtbank te Appingedam mr. W. J. MEES; terwijl aan mr. R. T. MEES, op zijn verlangen, is verleend eervol ontslag als regter-plaatsvervanger bij de arrond.-regtbank te Appingedam.

— Bij besluit van den 15den dezer, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester der gemeente *Winschoten* te benoemen den heer G. A. VENEMA, arrondissements-ijker van maten en gewigten aldaar, — en bij besluit mede van dien datum, in de tweede afdeeling van het vijfde schooldistrikt der provincie Groningen, bij continuatie, tot schoolopziener, den heer mr. G. DIEPHUIS.

— De nieuwbenoemde tweede commissaris van politie, de heer E. J. MULLER, heeft Vrijdag l.l. voor de arrondissements-regtbank alhier den eed afgelegd, en zijne nieuwe functiën heden morgen aanvaard.

— Men verneemt dat de commissie benoemd uit de leden van het zeemans-collegie *de Groninger Eendragt* om jongelingen uit den handwerksstand tot de zeevaart op te leiden, voorshands goed in haar voornemen slaagt, daar zij reeds zeven zoodanige jongelingen heeft uitgerust en geplaatst.

— Door den schipper ROOZEBOOM is heden alhier eene lading gaspijpen aangebragt en per Utrechtsche beurtman eene partij gegoten lantaarnpalen, beide voor de alhier op te rigten gasfabrijk.

— In de nachten van Vrijdag en Zaturdag hadden wij alhier van tijd tot tijd weder hevige stormen, vergezeld van hagel, regen en sneeuw; des Vrijdags avonds omstreeks half tien uur nam men een' zwaren bliksem en donderslag waar; in den volgenden nacht bliksemde het onophoudelijk en stuwde het water zoo sterk binnen, dat de peilschaal te ruim één uur 1 el, 6 palm en 5 duimen boven volzee met open sluizen teekende, eene waterhoogte die zelden wordt waargenomen. — Te Garnwerd teekende de peilschaal om dienzelfden tijd netto 2 Nederl. ellen.

De lage gedeelten dezer stad liepen gedeeltelijk onder water, doch, hoewel de aldaar wonende ingezetenen werden opgewekt om te dammen, zijn zij gelukkig verschoond gebleven van een bezoek van het water binnen hunne woningen, daar bij het open blijven der sluizen, het water een' vrijen doortogt had. Gisteren had men hier slechts zes palm water boven peil.

— Vrijdag avond heeft alhier een droevig ongeluk plaats gehad. De schuit van Winschoten kwam dien avond ten gevolge van het ongunstige weder eerst tegen elf uur voor deze stad, en daar de boom in het Winschoterdiep reeds was gesloten, moesten de passagiers buiten de poort de schuit verlaten. Onder deze bevond zich eene zekere GRIETJE DE GRAAFF, vrouw van JAN KREMER, oud 63 jaren en hier woonachtig, die te Scheemda eenigen tijd hare diensten als baker had verrigt. Tusschen de Bonte- en de Kleinepoortjesbrug is zij waarschijnlijk misgeloopen en in het water geraakt; althans heeft men op dat oogenblik hulpgeschrei gehoord, zonder juist te weten, van waar dit kwam. Tot heden is haar lijk nog niet teruggevonden, maar is nog dienzelfden nacht een pak linnen en katoenen goederen aangedreven, van de overledene afkomstig. Zij was gekleed in een bruin geruit pakje, rood geruit voorschoot, geel oorijzer met gouden stiften en spelden, een hoed met rood en blaauw geruit lint, bonte pantoffels aan de voeten; had verder bij zich eene parapluie en een verlakt blikken trommetje, in den zak een zilveren knipje met pl. m. *f* 40 aan geld. Een ieder, die het lijk mogt terugvinden, wordt bij dezen uitgenoodigd, daarvan onmiddellijk kennis te geven aan het commissariaat van politie.

— Zaturdag avond te half zeven, viel een jongen van het schoonerschip *Termonde*, liggende in de haven alhier, over boord en zou dien val met den dood hebben moeten boeten, ware nog niet bij tijds, op zijn hulpgeroep HENDRIK WOLF, knecht in de zoutkeet, aangekomen, wien het, met behulp van een paar andere personen, gelukte den jongeling uit den stroom te redden.

— Omtrent de longziekte in de gemeente *Zuidhorn* zijn geene nadere berigten ingekomen. De schapenziekte te *Opende* schijnt nog steeds toenemende te zijn. Op den 14den dezer waren daaraan 67 schapen gestorven en had zij zich ook onder de kudden van D. P. VAN DER VELDE en R. POSTMUS aldaar verspreid.

— De heer ETIENNE, die sedert eenigen tijd zich met zijn personeel en paarden te *Winschoten* bevond, om daar voorstellingen te geven, heeft de ramp gehad van vijf zijner gedresseerde paarden te verliezen; er schijnt evenwel geene epidemie aanwezig te zijn.

— Men berigt ons uit *Scheemda* van den 17den: „Aan vele ingezetenen dezer gemeente werd heden een avond van wezenlijk en groot genot bereid. Onder de leiding toch van onzen geachten onderwijzer R. EBENS, werd door de alhier bestaande zangvereeniging en het kindergezelschap een zang- en muzijkfeest gehouden, met het edel doel, om de geldelijke opbrengst van hetzelve, die omstreeks *f* 50 beliep, tot voeding van behoeftige schoolkinderen te besteden, zullende aan deze, zoo lang de voorraad strekt, tweemalen des daags boterhammen uitgereikt worden, die zij nu, niet zelden ten koste van het zoo nuttige schoolgaan, elders gaan bedelen. Te 6 uur, nam het feest in het kerkgebouw een' aanvang, waar eene schare van hoorders vergaderd was, en de eerw. heer GOUDSCHAAL den predikstoel beklom, om het met eene gepaste toespraak in te leiden. Verscheidene zangstukken en beurtzangen werden nu volgens een programma op eene wijze uitgevoerd, die eene algemeene toejuiching verwierf en verdiende. Niet weinig werd het genot van dezen feestelijken avond verhoogd door de zoo uitmuntende muzijk van een ingezeten dezer gemeente, den heer H. KUIPERS, die bij afwisseling het orgel bespeelde. Nadat de heer GOUDSCHAAL ook ten slotte nog weder een woord gesproken en de vergadering opgewekt had, om dit weldadigheidsfeest gezamenlijk met het zingen van gezang 96 te eindigen, keerde men te 8 uur, verblijd en algemeen voldaan weder huiswaarts."

— Mogt men zich in de gemeente *Termunten* sedert geruimen tijd verheugen en beroemen, dat eens anders eigendom dáár loffelijk werd geëerbiedigd, thans is het binnen drie weken reeds de tweede keer, dat daar een diefstal van vee uit de weide heeft plaats gehad; daar in den nacht van den 16den op den 17den dezer onder Termunterzijl vermist en buiten twijfel gestolen is, een schaap toebehoorende aan den ouden, zeer hulpbehoevenden arbeider J. H. DE VRIES aldaar. Het zou zeer te betreuren zijn, indien de onverlaten, die de geringe bezitting van een' armen grijsaard, wiens grootste schat het uitmaakte, zelfs niet hebben ontzien, aan de nasporingen der justitie ontsnappen en de welverdiende straf ontgaan zouden.

— Voor een lid van de Prov. Staten in *Drenthe*, in plaats van wijlen jhr. A. W. VAN HOLTHE TOT OLDENGAERDEN, waarover is gestemd op den 18den dezer, moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren mrs. LUCAS OLDENHUIS GRATAMA, die 91 en HENDRIK PELINCK, die 59 stemmen heeft bekomen.

— Bij Kon. besluit worden de leeraars en bedienaars der onderscheidene godsdienstige gezindheden in dit Rijk uitgenoodigd, om gebeden te doen voor de voorspoedige bevalling van de Prinses HENDRIK, die zich in gezegende omstandigheden bevindt.

— In het jaar 1834 trad, als loteling in de nationale militie, voor de gemeente Rolde, in dienst JAN KOOPS, geboren te Grollo. Na eenigen tijd in dienst geweest te zijn, teekende hij voor zes jaren, en weinige weken vóór dezen verstreken diensttijd deserteerde hij met een' kameraad, ook uit die gemeente afkomstig. Sedert dien tijd (1840) vernam niemand iets van de beide deserteurs. Den 16den echter ontving de burgemeester dier gemeente een' brief van JAN KOOPS, geschreven uit Algiers en inhoudende een verzoek om zijne geboorteacte, daar hij voornemens was, zich daar ter plaatse in het huwelijk te begeven. Uit een en ander blijkt dus, dat KOOPS eerst naar Frankrijk zal zijn gedeserteerd, aldaar dienst schijnt genomen te hebben onder de troepen voor den togt naar Algiers en zich nu als gezeten burger in Afrika zal gaan vestigen. Van zijnen mededeserteur wordt in den brief niets gemeld.

— Zijne excellentie de minister van justitie is door onderscheidene kamers van koophandel en fabrijken verzocht, om te bevorderen, dat de wet van den 9den Frimaire 12 jaar op de Livretten en Handwerkslieden, welke niet ingetrokken maar alleen in onbruik is geraakt, worde gehandhaafd. Het is te wenschen, dat door de hooge regering aan deze verzoeken gevolg worde gegeven, omdat eene nieuwe toepassing dier wet niet alleen voor fabrikant en werkman, maar voor de inlandsche nijverheid in het algemeen zeer gunstig zoude werken. De Livretten zouden voorzeker hier te lande, even als de ondervinding in het buitenland, vooral in Duitschland, heeft geleerd, op de zedelijke ontwikkeling der werklieden eenen onverwegenden invloed uitoefenen, die, in de bedoelde attesten omtrent hun gedrag, bekwaamheid enz., eenen prikkel zullen vinden, om zich zoo te gedragen, dat zij ten allen tijde overal werk kunnen zoeken en vinden; en voor den fabrikant een voldoende waarborg zijn, om zich in de keuze zijner werklieden niet bedrogen te zien.

— Uit het verslag van de laatste zitting van den stedel. raad van *Leiden* blijkt, dat de raad besloten heeft om de kermis, die anders op Hemelvaartsdag inviel en, ofschoon in naam slechts eene week, echter tot na Pinkster voortduurde, te verzetten, en den kermistijd te bepalen op de laatste volle week, van Maandag tot Zaturdag, der maand Julij.

Uit genoemd verslag blijkt verder, dat de vraag omtrent de afschaffing der kermis niet is behandeld, maar dat op voorstel van den voorzitter de verschikking is aangenomen.

Het ijzeren clipperschip California.

Dit schip, gebouwd gedurende de jaren 1852 en 1853 aan de werf van den met lof bekenden bouwmeester FOP SMIT aan den Kinderdijk, is het eerste voor de groote vaart bestemde schip, dat in Nederland geheel uit ijzer is vervaardigd; het is gemeten op 633 tonnen en wordt berekend ruim 800 tonnen gemengde lading te kunnen dragen. In den vorm heeft men het model der om hun snel zeilen bekende clipperschepen gevolgd. Wat het verband der onderscheidene deelen van dit schip betreft, kan men gerustelijk aannemen, dat het met de sterkst gebouwde ijzeren schepen aan de Clyde kan wedijveren.

Het schip is getuigd volgens Amerikaansche wijze en is voor den fokkemast van Cunningham's patent marszeil en ra voorzien. Eene kampanje van 70 voet lang bevat behalve de kajuit en eetzaal, de vertrekken voor kapitein en stuurman, 14 gemakkelijk ingerigte passagiershutten, badkamer en verdere gerijfelijkheden.

De verblijven voor de bootslieden, de equipaadje, de zeilen en het touwwerk zijn alle onder een zoogenaamden bak op dek, zoodat het geheele tusschendek ter lengte van ongeveer 160 en ter hoogte van 7 Amsterdamsche voeten tot vervoer van passagiers beschikbaar is.

Het tot dusverre in Nederland onbekende verschijnsel van het bouwen van een schip voor de groote vaart geheel uit ijzer, schrikte onze Nederlandsche deskundigen en sommige assuradeuren met het opzigt over de expertise der schepen belast, af, om aan deze onderneming hunnen bijval te schenken en de reeders zagen zich voor hunne ondernemingszucht beloond door eene bepaalde weigering der experts, om dit schip te inspecteren en daarvan een certificaat van geschiktheid af te geven.

Niettegenstaande deze weigering, die hen in 't gevaar stelde geene assurantie op hunnen bodem te verkrijgen, gingen de reeders rustig voort met den clipper voor de groote vaart uit te rusten en vonden eene aanvankelijke voldoening daarin, dat Engelsche kooplieden, minder bevooroordeeld, hun schip inhuurden tot eene vracht van 7 p. st. per ton, eene vracht welke in Engeland niet dan bij uitzondering voor Engelsche gebouwde geheel nieuwe schepen is besteed. Het bleek ook al spoedig, dat niet alle assuradeurs zoo angstvallig waren als de genoemden, daar het schip zonder moeite aan de beurs van Amsterdam werd verzekerd.

Aanvankelijk zien de reeders thans hunne pogingen bekroond. Het clipperschip *Hurricane*, dezer dagen in Engeland binnen, bragt hun tijding van hunnen bodem.

Na eenige dagen met tegenwind in het Kanaal gekruisd te hebben, bevond de *California* den 28sten Julij des vorigen jaars zich voor het eerst in den Atlantischen Oceaan en liet den 17den October daaraanvolgende het anker in Port Adelaïde vallen, hebbende dus den afstand van het Engelsche Kanaal tot Australië in den voorbeeldeloos korten tijd van 81 dagen afgelegd.

Volgens bekomen berigten van den kapitein, was hij in de gelegenheid geweest op deze reize het schip door alle omstandigheden te beproeven, hebbende schoon weder, stilte, harden wind en storm ontmoet.

Dat het schip zoowel voor als van en bij den wind in alle opzigten bleek een snelle zeiler te zijn, behoeft niet gemeld te worden; de korte tijd waarin deze afstand werd afgelegd, bewijst dit, vooral wanneer men daarbij in aanmerking neemt, dat nog vóór het binnenloopen in Port Adelaïde zes dagen voor tegenwind heeft moeten gekruist worden: doch ook de groote sterkte en goede constructie van de *California* blijkt uit de verklaring van kapit. JASKI, dat bijleggende voor een' hevigen storm uit het Zuïdoosten, ondanks het slingeren van het schip, niet de minste beweging, ontzetting of werking was te bespeuren, zoodat hiermede het pleit van de grootere voortreffelijkheid van ijzeren schepen boven houten, wanneer die den stempel van de Hollandsche degelijkheid en de goede constructie dragen, voldingend is bewezen.

Om ook de vrees van velen te gemoet te komen voor den invloed der ijzeren schepen op de kompassen, al is die door plaatsing van magneten geneutraliseerd, verklaart kapitein JASKI in zijnen aan de reeders geschreven brief, dat hij hierin niet het minste bezwaar heeft ondervonden, indien daarop zorgvuldig gelet wordt, hebbende bij dagelijks kimpeiling en zooveel mogelijk azimuth-peiling genomen en is het hem daaruit gebleken, dat het stuurkompas tot aan de linie onverbeterlijk was, doch later eene geringe afwijking aantoonde. Eene onlangs gedane uitvinding van juistwijzende kompassen voor ijzeren schepen, voorziet echter volledig in dit bezwaar voor het vervolg.

De *California* is, na op Adelaïde gedeeltelijk te hebben gelost, den 22sten October l.l. tot lossing der verdere lading naar Port Philip verzeild en aldaar den 29sten der zelfde maand gearriveerd, zullende na geheele ontlossing naar Java tot inneming eener retour-lading voor Nederland verzeilen.

(*Amst. Ct.*)

Eene vraag.

Ligt het in de bedoeling van artikel 13 der *Voorwaarden omtrent het gasgebruik in deze gemeente*, zoo als die den 4den dezer door den raad zijn vastgesteld, dat hetgeen men aan de fabrijk schuldig zal worden voor 't bezorgen en aanbrengen van buizen, toestellen, branders, versierselen, meters enz., *in eens* moet worden betaald en wel dadelijk na de opneming van de hoeveelheid gas, *in de eerste maand* verbruikt?

Zijn we goed onderrigt, dan worden elders die eerste inrigtingskosten, welke nog al aanzienlijk kunnen zijn, ter keuze van de debiteuren *of* in een bepaald getal termijnen gekweten, *of* contant betaald, in 't laatste geval echter met billijke korting.

't Is, dunkt ons, in 't belang van de gasleveraars en verbruikers beide, dat omtrent dit punt geene onzekerheid besta.

J. H. L.

Letternieuws.

Album van buitenlandsche lettervruchten, 2de aflevering. Te Middelburg bij Geb. ABRAHAMS.

Reeds bij de aankondiging van de eerste aflevering van dit tijdschrift hebben wij den gunstigen indruk medegedeeld, dien de lezing er van op ons had gemaakt. Ook na inzage der tweede aflevering, thans in het licht verschenen, is die indruk niet verminderd; de redactie is getrouw gebleven aan het doel, 't welk zij zich voorstelde en, blijft zij zoo voortgaan, dan zal 't het tijdschrift aan menigte van lezers voorzeker niet ontbreken.

(*Ingezonden.*)

Der kleinen Gezondheidsvriend, voor scholen en huisgezinnen. Door J. F. BEINS, te Hoogezand. Te Groningen, bij J. RÖMELINGH DE JONGE, 1853.

Wij meenen eene belangrijke dienst aan ouders en onderwijzers te bewijzen, door hen op het bovenstaand boekje opmerkzaam te maken. Het bevat zoo veel heilzaams voor de ligchamelijke opvoeding der jeugd, dat wij 't werkje gaarne in iedere school zagen ingevoerd, en tevens in elk huisgezin, gezegend met kinderen, opgenomen. Hoogst gewigtige leeringen, dubbel waardig om in het geheugen van ouders en kinderen te worden bewaard en in praktijk gebragt, worden in elk der 56 welgeschrevene lesjes aangetroffen. Bovendien geeft elk lesje aanleiding tot een leerzaam gesprek over alles wat strekken kan om het kind met verstandelijke bewustheid voor de onderhouding der gezondheid en tot opwekking van levenslust werkzaam te doen zijn. 't Is onverklaarbaar, dat men in onze scholen zoo weinige belangstelling aantreft in de ligchamelijke opvoeding der jeugd: begrijpt men dan niet dat men nog maar de *helft* van het opvoedingswerk heeft verrigt, als de opvoeder zich alléén met de verstandelijke en wetenschappelijke vorming des kindes bemoeit? Over dit punt denkt men in Duitschland gunstiger. Daar toont men het te weten, dat men den geest niet aan het ligchaam en dit niet aan den geest mag opofferen, en dat men het gelukkigst slaagt in het verhevene werk der opvoeding, als ligchaam en geest harmonisch worden behartigd. Mogt dit uitmuntend werkje dit helpen bevorderen!....

Kunstnieuws.

(*Ingezonden.*)

ULRUM, 18 Februarij.

Gisteren avond hadden wij hier het genoegen, door het tooneelgezelschap van den heer ROSENVELDT, eene voorstelling bij te wonen in de tot schouwburg ingerigte zaal van den logementhouder K. VAN DEN BORGH GROOTHUIS; bestaande in *de dochter van den Vrek, of de edelmoedige diefstal*, tooneelspel in twee bedrijven; daarna: *het kamertje van een waschmeisje*, vrolijk blijspel met zang in een bedrijf. Tusschen het voor- en nastuk werd een fragment uit *de Hollandsche Natie* van HELMERS gereciteerd. Ondanks het ongunstige weder, was het publiek zeer talrijk en keerde, hoogst voldaan over het voorgestelde, alsmede over de uitmuntende muzijk, eerst laat in den avond na ongestoord genoegen huiswaarts.

Kerknieuws.

's GRAVENHAGE, 17 Febr. Heden avond is door den breeden kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente tot predikant alhier beroepen de weleerw. zeer gel. heer *J. C. Zaalberg, P.z.*, predikant te Deventer en beroepen predikant te Groningen.

— Z. M. de Koning heeft het beroep van ds. *M. C. van Houten* te Bergdijk naar Meppel geapprobeerd.

— De heer *H. J. v. d. Scheer*, kand. bij 't Prov. kerkbest. van Drenthe, heeft de beroeping naar Huins en Lyons aangenomen.

— Door den kerkeraad der Herv. gemeente te Delnum is j.l. Donderdag beroepen de weleerw. heer *A. van IJsendijk*, predikant te Hoevelaken.

— De eerw. heer *Mehkes*, leeraar bij de Chr. Afgesch. gemeente te Niezijl, heeft bedankt voor het beroep naar 't Zandt.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.